

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVII

Gegužė — May 24, 1972

Nr. 41

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Kaunas, kur šiomis dienomis įvyko smarkus pasipriešinimas sovietinam režimui.

KAUNE MINIA ŠAUKĖ:

LAISVĖ LIETUVAI!

Jaunas lietuvis Kaune prie teatro susidegino protestuodamas prieš sovietų okupaciją

Paskutiniu laiku Lietuvoje vis daugiau reiškiasi pasipriešinimas sovietinei okupacijai, reikia laujant savivaldos ir daugiau laisvės. Dar taip neseniai visas pasaulis skelbė, kad 17.000 lietuvių katalikų įteikė Jungtinėms Tautoms protestą dėl religijos laisvės suvaržymo, dabar, beveik prezidento Nixono kelionės į Maskvą išvakarėse, būtent už praeitą sekmadienį, gegužės 14 d. Kaune tirščiausioje judėjimo aikštėje prie teatro rūmų, apsipylęs benzinu susidegino jaunas lietuvis katalikas, protestuodamas dėl sovietinės okupacijos ir laisvių su-

važymo. Amerikiečių telegamų agentūra skelbia, kad tai Romanas Talantas, 20 metų amžiaus (prancūzų radijas sekmadienį paskelbė, kad tai Ramonas Sakalankas, greičiausiai Sakalauškas, 21 metų amžiaus). Jį laidojant ketvirtadienį, Kauno gatvėmis žygiuojanti tūkstantinė minia jaunuolių, daugumoje studentai, šaukė: "Laisvės, laisvės, laisvės!" "Laisvę Lietuvai!"

Policija stengėsi laidotuves sukludinti ir minią išblaškyti. Tarp minios ir policijos kilo smarkus susirėmimas, užtrukęs 2 valandas, kurio metu buvo padegti automobiliai ir keli pastatai, vienas policininkas užmuštas, o kitas sunkiai sužeistas. Iš savo pusės policija suėmė virš 100 jaunuolių. Iššaukus kariuomenę minia buvo išblakškyta. Bet kita dieną, penktadienį, riaušės Kaune atsinaujino ir miestan buvo atsiųsti parašiotininkai.

Paryžiaus radijas skelbia, kad Kaune įvestas apgulos stovis, gyventojams draudžiama gatvėse buriuotis daugiau kaip trimis asmenimis, vykdomi tarp jaunimo suėmimai, nes prisibijoma, kad pasipriešinimo demonstracijos nebūtų atnaujintos.

Dar nepatikrintomis žiniomis, Amerikos ambasada Maskvoje buvo įteikta peticija, pasirašyta 300 Lietuvoje gyvenančių lietuvių, prašant atkreipti prezidento Nixono dėmesį į sunkią Lietuvos padėtį, kad jis savo pasikalbėjime su Brežnevu, užtartų kenčiančius lietuvius.

Kremliaus kvilingai Lietuvoje, kompartijos centro komitetas pasiskubino per Kauno Tiesą paskelbti išgalvotą istoriją apie Ramoną, kad jis buvęs nesveiko proto ir vartojęs narkotikus. Kiek turį tiesos ši komunistų išgalvota istorija, nereikia ir aiškinti, nes gerai prisimename, kad norėdami iš amerikiečių atsiimti Kudirką, jie paskelbė, kad Kudirka pavogęs kelias dešimt tūkstančių rublių...

Niekas nežino tikro atsakymo, bet atrodo, kad prezidentas buvęs privers tas tai padaryti susidėjusių aplinkybių. Šiuo metu jis negali rizikuoti P. Vietnamo armijos pakrikimu. Dauguma liberalių prezidento kritikų užmiršta, kad prezidentas visą laiką iš komunistų reikalavo savo pasitraukimui tik 'figos lapo' ir tai labai permatomo. Čia susiduriame su klausimu, kodėl Hanojus nesutiko ir dabar nesutinka duoti tą 'figos lapą'?

PRAŠO LIETUVIŲ TAUTAI LAISVO APSISPRENDIMO TEISĘ

Ryšium su JAV Prezidento R. M. Nixono kelione į Maskvą, egzilinės organizacijos New York'e; Vlikas, Baltijos Valstybių Laisvės Taryba, Pavergtųjų Europos Tautų Seimas (ACEN) pasiuntė Prezidentui atitinkamus raštus -- memorandumus.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas aptaręs tarptautinę padėtį, pasiuntė Prezidentui Nixonui š.m. gegužės 11 d. raštą. Štai jo kai kurios mintys:

Pirmiausia pažymėta, kad Prezidento kelionės,

kuria siekiama išlaikyti bei sustiprinti taiką pasaulyje išvakarėse Vlikas jaučia turįs pareigą jam perduoti nutildytos lietuvių tautos nuotaikas bei troškimus.

Per kelerius pastaruosius metus lietuvių tauta ne kartą yra parodžiusi laisvės troškimą bei pasisakiusi prieš svetimą valdymą. Lietuvių tautos ryžto dviasį liudijo ypač du įvykiai -- tai Lietuvos katalikų masinis protestas šių metų pradžioje ir Simo Kudirkos gynimosi kalba (Nukelta į 2 psl.)

'FIGOS LAPAS'

NIXONO VIETNAMO POLITIKOS UŽKULISIUOSE

Kolumnistas Joseph Kraft spekuliuodamas apie Nixono politikos užkuliusius tarp kitko samprotavo, kad šiaurinio Vietnamo bombardavimas ir dalinė blokada prezidentui buvę reikalingi kaip "figos lapas" vietnamizacijos nepasiekimui pridenkti. Tačiau pačia tema rašydamas Newsweek'o Stewart Alsop mano, kad prezidentas Nixonas vietoje užminavęs Haiphongo uostą galėjęs taip pakalbėti:

"Mes išpildėm savo išpareigojimus Pietų Vietnamui ir tol, kol Pietų Vietnamas nori ginti savo teritoriją, mes turime jį paremti. Aš sakiau daug sykių, kad mes esame pasiryžę duoti Pietų Vietnamui galimybę (reasonable chance) pačiam apsiginti. Bet kaip prezidentas Kennedy išmintingai pastebėjo: Galutinėje išvadoje tai yra jų karas. Jie gali jį laimėti ar pralaimėti. Mes galime jiems padėti... bet jie turi jį laimėti -- vietnamiečiai prieš komunistus".

Tokiame pareiškime, anot Alsopo, būtų tiesos, nes amerikiečiai atitraukę savo kariuomenę nieko kito negalėtų padaryti. Bet ar Pietų Vietnamo armija galės atsilauki visiados buvo abejonių ir po šiaurės Vietnamo invazijos tos abejonės dar daugiau padidėjo.

Bet nepaisant to, aiškina vaizdžiai Alsopas, prezidentas savo -- ir JAV -- vėliavą pakabiną ant svyruojančio Pietų Vietnamo armijos stiebo. Kodėl?

Niekas nežino tikro atsakymo, bet atrodo, kad prezidentas buvęs privers tas tai padaryti susidėjusių aplinkybių. Šiuo metu jis negali rizikuoti P. Vietnamo armijos pakrikimu. Dauguma liberalių prezidento kritikų užmiršta, kad prezidentas visą laiką iš komunistų reikalavo savo pasitraukimui tik 'figos lapo' ir tai labai permatomo. Čia susiduriame su klausimu, kodėl Hanojus nesutiko ir dabar nesutinka duoti tą 'figos lapą'?

Į tą klausimą mes jau seniai ieškome atsakymo šioje vietoje. Atrodo, kad Maskva ir Pekinas būtų linkę duoti tą 'figos lapą'. Kiekvienu atveju, Hanojus nepuolė tuo metu, kai Nixonas viešėjo Pekine. Jis puola tačiau tuo metu, kai Nixonas ruošiasi važiuoti į Maskvą. Labai galimas daktas, kad Hanojaus kariai užima Hue ir Kontum miestus kaip tik tos vieš nagės metu. Kodėl? Kad padaryti Nixoną daugiau nuolaidesni -- ar kad su trukdyti jo susitarimą su sovietais? Abi prielaidos yra galimybių ribose, kuri iš jų tikra, paaiškės tik vėliau.

Viena iš priežasčių ko-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

dėl Nixonas šiuo metu negali prileisti pasidavimo be figos lapo yra pasak The Wall Street Journal ta, kad amerikiečių kariai likę P. Vietname iš tikro priklauso nuo to krašto kariuomenės. Pavyzdžiui amerikiečiai turi didelę bazę Long Binh tarp Saigono ir dabar apsupto An Loc. Bazė apima apie 17.000 akropločių su vėsinais teatrais bowling alleys ir kitokia prabanga, įskaitant ir prostitutes. Nors joje gyvena per 14.000 amerikiečių karių ir 7.000 civilių, ją iš tikro saugo tik 122 pėstininkai. Visi kiti tėra techniškai, ne

kautynių personalas. Panašiai yra ir su kitomis bazėmis. Jei Pietų Vietnamo kariuomenė pakriks -- komunistai galės pririnkti labai daug belaisvių. Nixonas prie to negali prileisti. Ar aviacijos puolimai ir laivyno koncentracija gali ir kaip greitai pakeisti padėtį pačiam Pietų Vietname -- į tą klausimą atsakymą sužinosime netrukus. Kas galų gale priveda prie minties, kad šioje ašarų pakalnėje turi tiek svorio kiek turi jėgos. Jei galingiausia pasaulio valstybė negali susitvarkyti su dešimt kartų mažesne ir šimtą kartų neturtingesne valstybe, ko vertas jo balsas likusiam pasaulyje?

VOKIEČIŲ OPOZICIJA NEATLAIKĖ SPAUDIMO

M. SARGENIS

V. Vokietijos socialdemokratų - liberalų vyriausybė savo tikslą pasiekė: š.m. gegužės 17 d. parlamentas (Bundestag) sutartas su Maskva ir Varšuva 248 balsais patvirtino. Be abejo, šidarta Vokietijos istorijoje bus svarbi, bet ar ji bus pozityvia ar negatyvia prasme svarbi, paaiškės vokiečiams tik tolimesnėje perspektyvoje.

Krikščionių demokratų (CDU/CSU) opozicija, kuri beveik dvejus metus atkakliai kovojo dėl šių sutarčių nepriėmimo, galų gale kapituliavo. Kodėl tai įvyko? Ar ši opozicija persilpnė parlamente? Juk balsavimas parodė, kad ji taip pat disponavo 248 balsais: 238 opozicijos atstovai dėl sutarties su Maskva susilaikė, o 10 balsavo prieš, dėl sutarties su Varšuva 230 susilaikė, o 17 balsavo prieš. Kas vertė opoziciją susilaikyti? Kodėl ji totaliai nebalsavo prieš?

Viena iš lemiančių priežasčių -- tai W. Brandto gudri taktika. Jis, pamatęs, jog nebeturi parlamente absoliutinės daugumos ir negalės sutarčių praveisti be opozicijos balsų, pasiūlė Barzeliui tartis dėl bendros vokiečių užsienio politikos platformos. Ir opozicijos vadas Barzelis per greit už šios meškerės kabliuko užsikabino. Jis sutiko tartis, derėjosi su Brandtu, pasiūlė sudaryti komisijas, kurios paruoštų bendros platformos tekstą, paruošė parlamentui bendrą rezoliuciją ir tiek toli nuėjo, kad buvo jau nusistatęs pats balsuoti ir savo frakciją įtikinti, kad balsuotų už Rytų sutartis. Socialdemokratų žaidė su opozicija keliomis kortomis: savo, Maskvos ir Vakarų sąjungininkų. Norėdama laimėti opozicijos balsų, koalicija įtikino sovietų pasiun-

tinį V. Faliną, kad tas nusileistų ir akceptuotų bendrą visų partijų priimtą rezoliuciją, nors Maskva šiaušėsi dėl pagrindinių punktų: dėl vokiečių apsisprendimo teisės, dėl sienų negalutinio akceptavimo etc. Būdinga, kad sovietų pasiuntinys Bonnoje V. Falinas išimaisė į šių sutarčių priėmimo procedūrą. Tai buvo savotiškas spaudimas iš rusų pusės. Jis buvo ne kartą pakartojamas ir Maskvos bosų, kurie grasino net karu, jei sutartys nebus priimtų. Galimas dalykas, kad V. Falinas ir R. Barzelį spaudė nusileisti ir sutartis priimti.

Didelis spaudimas buvo daromas opozicijai iš vyriausybės pusės, kuri nuolat savo kalbose rėmėsi prez. Nixono, Heath, Pompidou autoritetais ir norais, kad Rytų sutartys būtų ratifikuotos. Nors JAV užsienio ministeris W. Rogers labai trumpai teviešėjo Bonnoje, bet nežinia, ką jis slapta pasakė koalicijos ir opozicijos vadams.

Iš visų pusių spaudžiama, opozicija neatleikė. Ypač susipainiojo pats opozicijos vadas Barzelis. Nuo "Nein", "So nicht" iki "Ja" buvęs greitas ir kompromituojantis šuolis. F. J. Strauss vadovaujama CSU partija, kuri disponuoja parlamente 49 balsais, griežtai pasisakė, kad laikysis senojo nusistatymo ir balsuos prieš Rytų sutartis. Krikščionių demokratų bloke, giminingose dviejose frakcijose, įvyko tarpusavio konfliktas, kuris grėsė krikščionių demokratų bloko skilimu. Nemaža ir Barzelio politinių draugų pasipriešino perstaigiam opozicijos nusileidimui. Buvo manoma, kad krikščionių demokratų dauguma vis tiek pasisakys neigiamai (Nukelta į 2 psl.)

Siųskime telegramas

Ryšium su sovietų siautimu bei teroru Kaune ir kitose pavergtos Lietuvos vietovėse, ALT Clevelando skyrius pasiuntė telegramas Prezidentui Nixonui prašant užtarimo ir taip pat eilei JAV senatorių, kad jie taip pat kreiptųsi į Prezidentą jam esant Maskvoje.

Clevelando lietuvių visuomenė yra prašoma kuo skubiausiai siųsti telegramas: President of the United States, U.S. Embassy, Moscow, Soviet Union.

Taip pat prašome kreiptis į JAV senatorius: Robert J. Dole, Hugh Scott, Robert Taft Jr., ir William Saxbe, Senate Office Building, Washington, D.C. ir į viceprezidentą Spiro Agnew, prašant juos kontaktuoti Prezidentą Maskvoje.

Taip pat yra numatoma surengti demonstraciją Clevelande, smulkiau vėliau.

ALT Clevelando skyriaus Valdyba

ATENTATAS PRIEŠ DIDŽIUOSIUS (20)

GRAŽIOJI LENKĖ
RUSŲ NAGUOSE...

Su kiekviena diena šnių veikla Teherane darėsi sunkesnė, nes jie pradėjo vienas kitą geriau pažinti. Ir tame šnių pasaulyje sukosi lenkė gražuolė Wanda Pollock, kurią pažinojo vokiečiai, amerikiečiai, anglai ir, pagaliau, susidomėjo rusai.

Į visus anglo Downward raginimus, Merse-
ris griežtai atsisakė skirtis su Wanda, nes buvo į ją įsimulėjęs, tik nedrįso prisipažinti ir kentėjo, kai matė, kad Wanda susitinka su kitais vyrais, ypač amerikiečiu Fergusonu, kuris taip

pat draugavo su kita lenke Ida Kovalska.

Vieną dieną, kai Wanda naktį išėjo iš Ferguson draugų, trys Vertinskio agentai ją pagrobė ir nusivežė automobiliu į NKVD būstinę. Bet nežiūrindami ilgo tardymo nieko iš jos neišpėšė, kaip tik jos pačios istoriją, kad Merse-
ris ištraukė iš lenkų stovyklos ir ją rūpinasi grynai iš mielaširdingumo, bet ji visai nežino, ar jis turi kokius ryšius su naciais ir sabotazų organizatoriais.

Fabien Martiensen, kurį Beria atsiuntė į Teheraną prižiūrėti Vertinski, patarė būti atsargiems tardant sveltisalius. Bet Verinski laikėsi senos mokyklos ir ten kur geruoju nepavyko išgauti prisipažinimo, imdavo fizinių kankinimų. Ir dabar jis bijojo, jei paleis Wandą, tai ji viską papasakos Merse-
riui, o šis, kaip neutralaus kraštolietis, gali pridaryti diplomatinį nemalonumą. Geriausiai būtų visiškai likviduoti, nes lavonai niekad nekalba.

Bet Wanda atrodo tikrai nieko nežinojo ir ji net nesugebėjo sukurti istorijos, kuri būtų įdomi Vertinskiui.

Po viso ilgo tardymo, Vertinski pasisuko į vertėją:

-- Paaiškinkit jai, kad čia aš turiu keturiasdešimt vyrų. Jei ji tylės, tai kas pusvalandžiui vienas su ja pasilinksminsi. Ir taip tęsis, kol ji prabils.

Merse-
ris, nesulaukdamas grįžtančios Wandos pradėjo teirautis jos draugų. Kai buvo išsiaiškinta, kad ją nusivežė trys vyrai, visi susirinko pas Merse-
rį tartis ką daryti. Merse-
ris palikęs Fergusoną, Chapat, Idą Kovalski ir Wollheim salione, nuėjo į kitą kambarį paskambinti Downwardui. Anglas jau ir taip turėjo užtenkamai komplikacijų dėl tos lenkės, bet dabar iš Merse-
rio balso suprato, kad istorija rimta. Jis jam pažadėjo pasiteirauti ir jei ką sužinos, pranešti.

Merse-
ris pasakė Fergusonui, kad skambino britų karinei policijai, kad ši pasiteirautų iranėčių policijoj. Tai nepatiko Fergusonui, kuris norėjo pats viską tvarkyti. Bet sutarė laukti ryto. Kada svečiai norėjo išeiti, Merse-
ris paprašė juos pasilikti. Kiekvienam atveju jis negalėjo užmigti ir jam bus lengviau praleisti naktį su žmonėmis, ypač kad jam idomu buvo geriau pažinti Wandos draugus.

Buvo jau antra valanda ryto kai atkišo trečią bonką whisky. Trečią valandą ji buvo tuščia. Merse-
ris prikėlė tarną ir liepė paruošti kavą ir ką nors užkąsti. Aišku, visi jie kalbėjo tik apie Wandą ir Merse-
ris pradėjo ją geriau pažinti, pamatė visai kitoje šviesoje.

Ferguson, Chapat ir Wollheim įsitaisė saliono kampe pradėjo lošti pokerį, o Ida su Merse-
riu, jau išsigėrę, kalbėjosi toliau apie Wandą. Priešingai Fergusonui, Ida negalvojo, kad Wanda kas nors bus atsiti-
kė. Greičiausiai rytmetį ji sugrįšianti. Ji turėtų nutarė viena pasivaikščioti ir naktį praleido su naujais pažįstamais.

-- Jūs esate toks, kokį aš išivaizdavau iš Wandos pasakojimų, -- pasakė Ida Merse-
riui. -- Arogantiškas, sausas, nejautrus. Vargšė Wanda.

-- Kodėl vargšė Wanda? Ką aš jai padariau? Ar aš kada ją įžeidžiau?

-- Tai viskas ką jūs padarėte pas save apgyvendinęs! Pagaliau, kodėl jūs ją pasiėmėte? Kodėl ją laikėte, jei neturėjote jai jokių jausmų?

Merse-
ris nustebintas žiūrėjo kur Ida taiko. Ar tai alkoholis kalba, ar ji žino ką daugiau apie Wandą.

-- Pasakykit man, kodėl jūs prieš mane esate taip nusistačiusi?

-- Jūs gerai žinote, kad Wanda į jus yra įsimylėjusi. Kodėl tad ją pas save laikėte, jei tuo pačiu jai neatsakėte. Ar vargšė mergina dar ne užtenkamai iškentėjo?

Nepajėgdamas atsakyti, Merse-
ris pripildė stiklus. Jis norėjo žinoti, ar tai Wandos žodžiai, ar tik ji pati tokias išvadas daro. Bet toks klausimas jį būtų tik dar kvailesniu pastatęs merginos akys.

-- Nekalbėkime apie tai daugiau. Tai ką jūs pasakėte, man yra didelės svarbos. Jūs suprantate. Didelės svarbos. Aš manau, kad turėčiau jums padėkoti. Gal aš esu kvailas, bet tikėkite man, aš nesu akmeninis. Dėl visa ko kas liečia Wandą, aš esu sentimentalus.

Bet Percy Downward nebuvo sentimentalus. Reikia pastebėti, kad žvalgybos agentai, ypač britų, niekad nėra sentimentali.

Tačiau iš kitos pusės Merse-
ris buvo ne tik geras Downwardo agentas, bet jis turėjo ir asmenišką simpatiją šiam šveicarui, kuris dirbo Anglijai be atlyginimo, rizikuodamas savo gyvybe.

Jis nepritarė Merse-
rio sentimentalumui Wandos atžvilgiu, bet pažadėjo padėti ir kai tas galima, jis visad stengėsi laikytis žodžio.

Septintą valandą ryto jis buvo pažadintas telefono skambučio. Skambino Merse-
ris. Downward vis dar nieko nebuvo patyręs apie Wandą, bet galvojo greit turėsiąs kokių nors žinių.

Ferguson ir jo draugai dar pasiliko pas Merse-
rį. Vienuoliktą valandą telefonas suskambėjo. Tai ką Downward pasakė, Merse-
rį labiau sujaukino. Dabar buvo tikras

PRAŠO LIETUVIŲ TAUTAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

teisme. Dėl to Lietuvos gyventojai tai prezidento kelionei skiria ypatingą dėmesį. Lietuvių tauta dėkinga JAV-bėms, joms lig šiol nepripažįstant Baltijos valstybių okupacijos.

Vliko rašte toliau nurodoma, kad Prezidento viešnagės Maskvoje metu pasikalbėjimuose galėtų būti iškeltas Baltijos valstybių bei kitų kraštų, Rytų bei Vidurio Europoje, sovietų įtakoj esančių, klausimas. Sovietai, savo tikslų siekdami, naudoja įvairias priemones paversti pastovia šių dienų teritorinę bei politinę padėtį, tuo pačiu metu skelbdami skatiną politinę itampos švelninimą. Rusai viliasi gauti iš Vakarų didžiųjų valstybių net pažadus minėtą status quo klausimu.

Vlikas pažymėjo, kad dabartinė padėtis Europoje atsiradusi dėl visos eilės Sovietų agresijos veiksmų ir tarptautinės teisės pažeidimų. Todėl, jei dabartinė padėtis bet kuriuo būdu būtų pripažinta, tai turėtų tokias neigiamas padarinius:

a) būtų įteisinti natūralūs, jėgos keliu atsiradę pakeitimai Europoje,

b) būtų pasitarnauta Sovietų Sąjungai, jai sprendžiant vidaus bei užsienio sunkumus, taigi, ją įgalinant dar labiau grėsti taikai bei pastoviai laisvosios Europos dalies bei kitų pasaulio sričių padėčiai,

c) įtampa pasaulyje, užuot sumažėjusi, dar padidėtų ir

d) būtų kirstas skaudus smūgis sovietų pavergtų tautų viltims sulaukti laisvės.

Vlikas pabrėžė: "Lietuvių tauta turi ypatingą viltį bei pasitikėjimą, jog

nebus pripažinta sovietų imperijos ekspansija".

Ryšium su išdėstytais mintimis Vlikas kreipiasi į JAV Prezidentą, jo prašydamas:

a) toliau nepripažinti neteisėto Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą ir tai patvirtinti Maskvos pasitarimuose,

b) susilaikyti nuo bet kokių pažadų ar nuolaidų Sovietų vadams, jei tai tiesiogiai ar netiesiogiai galėtų pažeisti tradicinį JAV-bių reikšiamą nepripažinimo nusistatymą ir tuo būdu pakenktų ar atidėtų pavergtųjų tautų siekimus, joms laisvės trokštant, ir

c) reikalauti iš Sovietų vyriausybės suteikti lietuvių tautai laisvo apsisprendimo teisę, kuria būtų atstatyta nepriklausoma, demokratinė Lietuvos respublika.

Rašto pabaigoje nurodyta: šiuo metu ypatingai Lietuvoje tebesant draugiškoms nuotakoms JAV atžvilgiu, Prezidentui siekiant teisingos taikos, jo sėkmė žymia dalimi priklausys nuo tų nuotakų stiprumo bei pastovumo. Jei jos silpnėtų, tuo tepasinaudotų laisvės ir JAV priešai.

Baltijos Valstybių Laisvės Taryba, kurioje dalyvauja Lietuvos, Latvijos ir Estijos Laisvės Komitetai New Yorke, JAV Prezidentui R. M. Nixonui š. m. gegužės

mėn. 9 d. pasiųstame rašte pažymėjo: lietuviai, latviai ir estai tebeturi viltį, jog būsimoji Tautos Konferencija atstatys Rytų bei Vidurio Europos tvarką, paremtą tarptautinėmis sutartimis bei didžiųjų valstybių karo metu ir jam pasibaigus padarytais išipareigojimais.

Taryba atkreipė dėmesį į tai, kad Sovietų Sąjunga siekia tarptautiniu mastu įteisinti savo imperialistinę plėtrą Baltijos valstybes okupavus ir ji siekia per jos siūlomą Europos Saugumo Konferenciją savo kolonijinę imperiją sutvirtinti. Taryba teigia: tokia Konferencija tegalima bendro europinio susitarimo rėmuose, kai šalia kitų klausimų, turėtų būti atstatyta Baltijos valstybės karo metu padaryta žala. Šių valstybių klausimas priklauso spręsti pastarojo karo sąjungininkams.

Taryba, kreipdamasi į JAV Prezidentą, pareiškė pasitikėjimą, kad sekant D.D Eisenhowerio ir W. Churchillio žodžiais, pareikštais 1954 m. birželio 29 d. (Poto-
mac Deklaracija), jis, Prezidentas, "nebus dalyviu bet kokio susitarimo ar sutarties, kuria būtų patvirtintas ar pratęstas pajungimas" Estijos, Latvijos ir Lietuvos.

Taryba linkėjo Prezidentui sėkmės jam nepailstamai siekiant patikrinti teisingą bei pastovią taiką. (ELTA)

KARALIAUS MINDAUGO MEDALIS

Tai antroji Lietuvių Fondo medalių laida, skirta pagerbti istorinės Lietuvos valstybės įkūrėją, KARALIŲ MINDAUGĄ, minint atkurtosios Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50 metų sukaktį.

Medalis išleistas Lietuvių Fondo dešimtmečio — 1972 metais.

Medalio projektas ir gipso modelis skulptoriaus — Vytauto Kašubos darbas.

Medalį kaldino Franklin Mint kalykla. Ji kaldino ir Lietuvos 3-jų Prezidentų medalį 1968 m.

MEDALIO NUOTRAUKA PADIDINTO MASTELIO

Medalis pagamintas iš sidabro. Skersmuo natūralaus dydžio 39 mm.

Užsakyta tik 1000 vienetų.

Parduodama medalio kaina \$12.50.

Su reprezentacine dėžute — \$15.00. Pašto išlaidoms pridėti 50 c.

Užsakymus su čekiu, Lithuanian Foundation vardu, siųsti LF adresu:

2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO • PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS, INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS • PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR TAI SOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASAŲANT • PAVARDE PASIRAŠYTI STRAIPSNIAI NEBŲTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

TAUTINĖS SPAUDOS RĖMIMAS

Mūsų organizaciniam veikimui sava spauda sudaro pagrindinį ramstį. Be savos spaudos Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos veikimas būtų žymiai sunkesnis ir silpnesnis. Reikalai, kuriais ALT S-ga gyvena ir kurie jai rūpi, savoje spaudoje ryškiau iškeliami ir lieka artimesni bei labiau suprantami.

Šiuo metu iš savos spaudos turime laikraštį Dirvą ir žurnalą Naująją Viltį. Ir todėl Dirvos ir Naujosios Vilties reikalai turi rūpėti visiems ALT S-gos skyriams bei nariams.

Atrodo, kad kai kurie skyriai ir nariai permažai skiria dėmesio tiems leidiniams paremti.

Atsižvelgiant į kainų pakilimą ir patarnavimų pabrangimą tenka šiuo metu Dirvai su dideliu taupumu kovoti dėl finansinio išsilaikymo. Nors kai kurie skyriai ir nariai, o taip pat ir kiti skaitytojai, vieša kita proga Dirvą paremia (tai matyti iš aukotojų sąrašų Dirvoje), tačiau vis dėlto dar daug daugiau kas galėtų jai padėti paskiriant kurią auką ar padidinant savo įnašus į Vilties Dr-ją, kuri yra atsakinga už laikraščio leidimą.

Ateina vasaros laikas, kuris kiekvienam laikraščiui yra pats sunkiausias laikotarpis: ir Dirvai tokiu metu tenka turėti papildomų išlaidų, opajamų vasarą visuomet būna mažiau.

ALT S-gos Valdyba manytų, kad skyriai ir atskiri nariai, tuoj pat turėtų Dirvos reikalams paskirti kokią auką. Aišku, būtų Valdybai svarbu, jei paramos Dirvai teikėjai apie tai painformuotų ir ALT S-gos Valdybą.

Dėl savo žurnalo leidimo buvo kalbama kiekviename ALT S-gos Seime. Pagaliau žurnalas Naujoji Viltis atsirado: jau išleisti trys numeriai. Leidėjai -- L.S.T. Korp! Neo-Lithuania ir ALTS-ga, redaguoja Dr. J. Balys (pirm.), A. Laikūnas ir Dr. B. Nemickas.

Suprantama, Naujoji Viltis iš prenumeratos negali išsilaikyti. Skelbimų nėra, leidėjams tenka pridėti iš savų lėšų.

Nors prieš kurį laiką ALT S-gos Valdyba prašė skyrių ir narių sava auka prisidėti prie žurnalo leidimo, tačiau iki šiam laikui tik keli skyriai atsiliepė: East Chicagos skyrius su 100 dol., Los Angeles sk. taip pat su 100 dol. ir E. St. Louis skyr. su 25 dol.

ALT S-gos Valdyba tų skyrių valdyboms ir nariams širdingai dėkoja nes jų yra parodytas žurnalo leidimo įvertinimas ir padėties supratimas (S-gos Valdybos visos pajamos ateina tik iš skyrių).

Norėtųsi tikėti, kad ir kiti skyriai ir nariai taip pat prie žurnalo leidimo prisidės ir tuo ALT S-gos Valdybai padės.

Aukas Naujosios Vilties reikalams reikia siųsti ALT S-gos Valdybos vardu.

Teodoras Blinstrubas
ALTS-gos Pirmininkas

Kazys Kasakaitis
S-gos Sekretorius

Naikinamas 'lietuviškas' žmogus

Sovietinės tironijos režimas ok. Lietuvoje turi visas būdingas ir kapitalistinėms - santvarkoms problemas. Jaučiamas darbo jėgos perteklius ir ta problema grasinama nedarbu.

Sovietinė tironija sukleidama mėgina šią problemą išnaudoti savo slaptiems planams: sumažinti tautinį potencialą nerusiškoje periferijoje. Prisidengę nedarbo titulu stengiasi dalį lietuviškojo jaunimo išgabenti iš Lietuvos, nusikandinti bekrastės Rusijos plotuose, nutautinti. Tuo tarpu ok. Lietuvoje karštingai steigiamos įvairios įmonės, kurių žaliavos vežamos iš už tūkstančių kilometrų, nuo Uralo, iš Sibiro, iš Kaukazo. Ir tai sutikslu, kad iš Rusijos importuoti dar-

bininkai stotų prie tų ekonomiška nepelningų imonių staklių. Ekonominis absurdas čia atlieka svarbų šalies nutautinimą. Komunistiniai laikraščiai, skirti jaunimui, užversti skelbimais, ieškančiais savanorių į Raudonąją armiją. "Jaunuoliai, tave kviečia karo mokykla!" skelbia atsišaukimai.

Sverdlovskio tankų mokykla, Leningrado karinė politinė mokykla, Simferopolio karo statybų mokykla, Kurgano aviacijos politinė mokykla, Donecko inžinerijos karo kursai, Kijevo jūrų politinė mokykla, Rostovo karinis politinis fakultetas, Alma Atos karo vadų mokykla, Maskvos aukštoji Lenino ir Raudonosios vėliavos ordinais apdovano- RTSTFSR Aukščiau-

sios Tarybos bendroji karo vadų mokykla, Omsko dukart Raudonosios Vėliavos ordinu apdovano M. Frunzės bendroji karo vadų mokykla, Kazanės tankų vadų mokykla, Uljanovskio gvardijos tankų mokykla, Charkovo tankų mokykla, Čeliabinskio tankų mokykla, Gorkio ryšių mokykla, Novočerkaskio aukštoji Raudonosios Vėliavos ordinu apdovano Tarybų Sąjungos maršalo V. Sokolovskio ryšių karo vadų mokykla, Plotavos, Riezanės, Uljanovskio, Čerepovicų, Kijevo, Kaliningo...

Begalinis srautų, kuklesnių ir mandrių titulų mokyklų pavadinimai mirga spaudos skelbimuose. Kiekviename skelbime siūlo jaunam vyrui stipendiją, karjerą, tarybinius titulus ir respektą visuomenėje. Nedidėlei lietuvių tautai tai efektingas būdas išrauti iš tautos jaunus vyrus, juos nutautinti ir ištreinuoti tikrais savo tautinių ambicijų priešais.

Greta to efektingo tautos nualinimo veiksmo, naudojamas ir proziškas metodas. Tai darbininkų verbavimas darbams, vykdomiems plačios sovietinės imperijos užkampiuose. Jeigu bolševikinė propaganda rėkė ir teberėkia, kad Nepriklausomoje Lietuvoje būta emigracijos kontorų, kvietusių vykti darbams į Braziliją ir Argentiją (kuriose tik nedidelis skaičius žmonių pasinaudojo), tai dabar atidarytos valstybės remiamos darbo jėgos eksporto kontoros. Tai vadina mi "Valstybinio darbo resursų naudojimo komitetai". Tos kontoros atidarytos Vilniuje (Sodų 15), Kaune (Laisvės alėja 24), Klaipėdoje (M. Gorkio 24), Šiauliuose (Gegužės Pirmoji, 21), ir Panevėžyje (Lenino 21).

Tos kontoros verbuoja jaunus žmones darbams į "nuolatinius darbus Archangelsko srity, miško chemijos pramonės ūkiuose" bei Krasnojarsko "chemijos pramonės srity". Reikia sudaryti sutartį, nuo gegužės mėn. pasirašiusiam sutartį mokama persikėlimo pašalpa, dienpinigiai, bagažo pervežimo išlaidos. Darbo vietoje atvykęs darbininkas aprūpinamas gyvenamuoju plotu (barake?).

Tokia yra Maskvos ataka prieš lietuvišką potencialą ok. Lietuvos teritorijoje. Lietuviškojo kraujo nuleidimas įgauna vis labiau sistematišką ir dėlto reikšmingesnį, pavojingesnį efektą.

"Lietuviškas" žmogus naikinamas ir kuriamas "sovietinis pilietis".

• Jau laikas atsiųsti pinigų raštu užsisakiusiems veikalą (912 psl.) apie Lietuvos universitetus. Knyga išsiunčiama gavus pinigus: dabar 20 dolerių. Lietuviams gyvenantiems Europoje ar Pietų Amerikoje ir LPDA nariams, kurie yra apsimokėję nario mokestį už 1962-1972 metus: — knygos kaina tik 15 dol. Pasinaudokite.

Liet. Prof. Dr. J. Amerikoje, c/o St. Dirmantas, 6616 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629 U.S.A.

STASIO SANTVARO KŪRYBINIAI VEIDAI

(JO 70 METŲ JUBILIEJAUS PROGA)

"Kas esat jūs, atlėkę metai:
Ar brėkstanti diena,
Ar meilės ilgesiu apsvaigusi
daina,
Ar laimės troškulio svajonė
kupina,
Ar niekeno nesustabdyti ratai?"

(S.S. Aidai, 1962 m. birželio m. 6 nr.)

... taip klausė poetas Stasys Santvaras prieš dešimtį metų, kankinamas tos pačios minties, kaip ir mes visi, pasijutę pagauti gyvenimo ratų sukūrio, kai "bėgam iš savos būties trumpų dienų, pavargę nešam naštą skausmo akmenų".

inašą į mūsų muzikos istoriją, išversdamas ištiesą eilę garsių operų libretto (Marta, La Bohème, Parduotoji Nuotaka, Otello ir kt.). Šalia to, pats sukūrė net keletą originalių operų libretto, kurių žinomiausias yra "Eglė Žalčių Karalienė". Jo vertimai pasižymi kalbos skambumu, tikslu prisitaikymu prie muzikos, ir subtiliais lyriniais — romantiniais niuansais.

Daugiapusiškai kūrybingas, su jautriu estetų kūrėjo skoniu, jubilia-

iniciatorių Lietuvių Rasytojų Draugijai atkurti ir buvo išrinktas pirminku, kuriuo išliko iki savo atvykimo į JAV. Tremties ir stovyklinis gyvenimas nepajėgė palaužti gaivalingos poeto dvasios, ir rūpestis asmeniškumu netrukė jam organizuoti literatūrinių švenčių, pirmųjų iš eivių literatūrinių premijų, nuolatinių kelionių į lietuvių kolonijas. Jo skambus žodis, užkrečiantis entuziazmas, sveikas lietuviškas optimizmas pragiedrino ne vieną valandą gyvenimo neviltingos benamių dalios prislėgtus tautiečius.

Atvykęs į Ameriką, Stasys Santvaras vėl aktyviai įsitraukė į įvairias mūsų kultūrinio gyvenimo sritis. Eidamas LE redakcijos sekretoriaus pareigas, davė enciklopedijai geroką pluoštą originalios ir vertingos medžiagos literatūros bei muzikos srityse. Dirvos redakcinės kolegijos ilgametis narys, Vienybės, Draugo, Aidų bei Darbininko aktyvus bendradarbis, Bostono garsiųjų kultūrinių subvarkarių iniciatorius ir ilgametis vadovas bei dalyvis, jis be atvangos toliau tęsė savo gyvenimo paskirtį — atiduoti visas savo kūrybines jėgas mūsų kultūrinio gyvenimo tęstinumui.

Paskutinis, bene pats ryškiausias jubilato veidas išskyla mūsų mintyse — veidas poeto, kuris subtiliai išgyvena filosofo kančias, jausdamas visą žmoniją kankinančius klausimus, surištus su žmogiškosios būties įprasminimu, tačiau tuo pačiu metu giliai reaguodamas į gyvenimo įvykius, liečiančius jo tautą ir jo paties, kaip lietuvių, sielą. Net ir tautos likimo nujauta jame įleidusi šaknis: Savo romantiškai — simbolinėje baladėje "Karžygių Motina" (Židinys, 1936 m. lapkričio mėn.) jis perduoda tą nuotaiką, kuri šiandieną neturėtų būti svetima ir mūsų pavergtoje tėvynėje:

"... Pavasaris vėl pynė vainikus,
Savam krašte ji vylės rasti atlo-
šą patogią
ir pailsėt, kol vakaras pakalnė-
se paskleis rūdus...
... Dabar, kai sutemos pakalnes
ir laukus užlieja,
iš kapo žengia jos vėle,
ir, kaip plaštėkė, ant sūnų kapų
ji skrieja,
pavasari ant vyro palaikų iš-
dygsta kaip gėlė..."

Jis taip pat yra vienas iš nedaugelio mūsų poetų, kurio subtili erotinė poezija yra skiriama moteriai, kaip įkvėpimo, džiaugsmo ir laimės objektui, moteriai mylimai ir žavėjai, ne simbolinei, ne dirbtinai herojiškai, bet svajingai, ilgesingai ir mylimai. Jis ieško jos visur — ir gatvėje, ir pliažoje, ir miesto skersgatvyje; jis supranta jos tragizmą:

(Nukelta į 4 psl.)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Sukaktuvininkas poetas Stasys Santvaras, kuriam Vilties Draugijos pirm. Aleksas Laikūnas ir Dirvos redaktorius Vytautas Gedgaudas pasiuntė šio turinio sveikinimą: "Retos ir brangios sukakties proga mes nuoširdžiai sveikiname Tave kaip veiklų ir mielą tautinės spaudos ir ypatingai Dirvos bendradarbį, turtinantį mūsų kultūrinį rašto ir žodžio lobyną. Tešvyti Tavo talentas dar daug metų metais ir dešimtmėčių dešimtmėčiais, teikdamas Tau asmeninį džiaugsmą, o Tavo kūrybiniai polėkiai tesulaukia plačiosios lietuvių visuomenės padėkos ir pagarbos".

70 metų amžiaus garbingo jubiliejaus proga Stasys Santvaras, visapusiškai kūrybingas, jaunatviškas ir entuziastingas tiek savo kūryboje, tiek gyvenime, ryškėja savo asmenybe, turinčia ištiesą eilę kūrybinių veidų. Jei plačiuose literatūros mylėtojų sluoksniuose Santvaro vardas savaime yra sutapdinamas su poeto titulu, tai jo gyvenimo turinys atskleidžia Stasį Santvarą kaip muzikos žinovą, operos solistą, žurnalistą, dramaturgą, visuomenininką, ir, pagaliau poetą iš Dievo malonės. Įvairiose literatūrinėse šventėse klausytojai pastebimai gėrįsi ne vien jo įdomia ir jautria kūryba, bet taip pat jo skambiu kultūvuotu balsu, išpučinga dikcija ir kalbos tono niuansais. Ir tai ne be pagrindo. Nors dar labai jaunas, vos 19 metų S. Santvaras pasirodė spaudoje su savo pirmaisiais eilėraščiais (1921 metais), tačiau iš prigimties muzikalus ir gero balso savininkas baigęs Klaipėdos muzikos konservatoriją, gavęs valstybinę stipendiją, gilino dainavimo studijas Milane. Grįžęs į Lietuvą, 1932-1934 metais dalyvavo lietuviškos operos scenoje kaip tenoras-solistas įvairiuose vaidmenyse. Įsigijęs išsamų muzikos pažinimą, būdamas talentingas poetas, jis padarė dideli

tas turėjo progos pasižymėti kaip dramaturgas ir teatro direktorius, paskeldamas mūsų dramos teatro meninį lygį ir ypatingai sutiprindamas jaunimo teatrą. Su neišsamią energiją ir entuziazmu jis skatino eilę rašytojų savo kūrinių turtinti mūsų dramos repertuarą, ir typtangų pasekmėje turime tokius klasinius dramos veikalus kaip Grušo "Tėvą", Dovydeno "Malūninko dukterį" ir kitus. Pats keletos dramos veikalų autorius, išgyvenęs kiekvienam kūrėjui neišvengiamus nepasisekimus, su savo perkurta "Žvejų" drama susilaukė užtarnauto pripažinimo. "Žvejai" buvo išversti į keletą kalbų ir vieno sezono metu buvo suvaidinti virš 50 kartų.

Iš prigimties jautrus visoms mūsų kultūrinio bei visuomeninio gyvenimo apraiškoms, jubilatas, reikalui esant, nevenge nei administracinių bei visuomeninių pareigų. Su savo šeima, tapęs antrojo pasaulinio karo bename auka, kaip ir tūkstantčiai jo tautiečiai, karui pasibaigus Vokietijoje ėmė organizuoti išsiųstusius pabėgėlius ir buvo išrinktas Dittersweillerio Tremtinių Bendruomenės pirmininku bei lietuvių atstovų prieprancūzų okupacinės valdžios. Vėliau su šeima persikėlęs į Tubingoną tapo vienu iš pagrindinių

RYŠIAI SU TOLI GYVENANČIAIS LIETUVIAIS (2)

DIRVOS BENDRADARBĖS JŪRATĖS STATKUTĖS-DE ROZALES PASIKALBĖJIMAS SU VENEZUELOS LB RYŠININKU JUOZU MENKELIŪNU

-- Praeitame Dirvos numeryje, Tamsta, ponas Menkeliūnai, vaizdžiai nupasakoja atokiai gyvenančio lietuvių tragizmą. Išdėstęs faktus ir priežastis, gal sugebėsite patarti organizacijoms kaip įtraukti tolimus tautiečius į bendrą veiklą?

-- Man atrodo, kad reikėtų pradėti nuo asmeninių kontaktų. Toli gyvenantieji lietuviai yra išsilgę gyvo žodžio, gyvo žmogaus, bet jie yra išsijungę iš bendro lietuvių gyvenimo ir dažnai atvejais nežino kaip į jį grįžti.

S. Santvaras...

(Atkelta iš 3 psl.)

"Kas žvelgia į mane tokiom liudnom akim

Pro tą sidabro stiklą?
O moterie, kalbėki su manim,
Regiu, tu perėjai gyvenimo skais-tyklą" (Venera prie veidrodžio)

Moterį Santvaras myli visa savo poetiška siela:

"Regiu gėlių kilimą tą raudoną
ir Tavo liemenį, gražesnį už
marias...

Tau Tu paparčio žiedas, kur ra-
dau per Šventą Joną,

Tai Tu, kuri padės man eit per
kalnus ir girias...

... Tu mau baltesnė už vandens
leliją,

grobuiui tolima, kaip rytme-
čio žvaigždė...

Tegu paliege, į Tave žiūrėdami,
pagyja,

Bet man vienam, tik man turi Tu
šviesti ir spindėti... (Sužadėtiniai)

1971 lapkričio mėn. 7 dienos rašytojams pagerbti akademijoje Det-
roite Stasys Santvaras užbūrė klausytojus savo "Daina Vyturėliui", sa-
vo mintimis apie nemirštančią draugystę, satyra apie mėnulio netekimą ir
dūminiais Langais, kreipdamasis vėl į pas-
laptinę žavią moterį su prašymu: "nupūskim dū-
mus nuo Tavo akių".

Ir taip, garbingai su-
kakčiai priartėjus, pa-
žvelgus į daugelį Stasio
Santvaro veidų, telieka
vienas nuoširdus ir pa-
prastas linkėjimas: te-
liepsnoja kūrybinė jėga
ir jaunatviškas entuziaz-
mas dar daugelį vaisingų
metų, kad jie neliktų,
anot paties poeto, "...tik
dūmų kamuoliai, į laiko
vandenį nukritę aukso
obuoliai..."

Organizacijos turėtų
paraginti stambesnių ko-
lonijų lietuvių nepraleis-
ti progų aplankyti toli gy-
venanti tautietį. Kai yra
galimybė, ji asmeniškai
pakviesti pas save, pav.
įvairių minėjimų metu.
Ypač yra patartina ke-
liom dienom atskiviesti į
svečius vaikus ir juos su
pažindinti su didesnės
bendruomenės jaunimo
veikla.

Kalbu iš asmeniško pa-
tyrimo. Man tenkanuolat
važinėti po kraštą dar-
bo reikalais, ir aš nere-
tai išsuku iš kelio šim-
tą ar net daugiau km tam
kad aplankyti pav. vienai
vieninteli toli gyvenanti
tautietį. Džiaugiamės
abudu, nes važinėdamas
aš nemažiau išsilgstu
lietuviško žodžio, negu
mane priimančios šeim-
ninkas. Jei kartais, dar-
bo prispaustas, nespėju
visur atsilankyti, per se-
kančią kelionę randu raš-
telį viešbutyje, draugai
rūgoja, ko aš apsileidau.

JAV organizacijos, bū-
damos stipriausios skai-
čiumi visoje mūsų išeivi-
joje, turėtų pravesti vai-
kų susirašinėjimų planą.
Pav. didesnės JAV šeš-
tadieninės mokyklos galė-
tų kreiptis į tolimesnes
bendruomenes ir paieš-
koti atitinkamo amžiaus
korespondentų atokiai gy-
venančių lietuvių vaikų
tarpe. Susirašinėjimas
vyktų mokytojų -- iš mo-
kyklos pusės -- ir tėvų
-- iš kitos pusės -- prie-
žiūroje. Turėtų būti pro-
teguojami apsiikeitimai
įvairių kraštų vaizdais,
filatelijs, įdomesnių lan-
kytų vietovių aprašymais
ir t.t.

Tokie susirašinėjimai
būtų užuomazga plates-
nei draugystei ir, ilgai-
niui, gal net abišalio at-
silankymo viens pas kitą
priežastimi. Tėvai, net
tais atvejais kai jie gali
padengti kelionės išlai-
das, dažnai nerizikuoja
siųsti vaiką vieną į toli
esančią lietuvišką vasa-
ros stovyklą. Atsiradus
korespondentui ir bendra-
amžiui draugui, darosi
drąsiau kur toliau pava-
žiuoti, ar atvykti į lietu-
višką stovyklą gerai ne-
mokant lietuvių kalbos.
Iš kitos pusės, didmies-
tyje gyvenančiam vaikui

irgi yra įdomu nuvažiuo-
ti pas pažįstamus į kiar
aplankyti svetimą kraš-
tą.

Jaunimo organizacijos
turėtų pravesti skaidrių,
savo darbo filmelių ar
magnetofoninių juostų ap-
simainymo akciją. Iš vie-
nos pusės būtų siunčiami
lietuviškų mokyklų ar jau-
nimo organizacijų subu-
vimų, vaidinimų, pasiro-
dymų, šokių vaizdai, cho-
rų ar deklamacijų įrašai,
-- iš kitos pusės egzotiš-
kų vietovių ar kasdienio
gyvenimo vaizdai. Tokie
apsikeitimai būtų užuo-
mazga susirašinėjima-
ms, vienu kitais susi-
domėjimui ir, ilgainiui,
suartėjimui.

Lietuvių bendruome-
nių centrai savo apylin-
kėse atokiai gyvenančių
lietuvių adresų dažniau-
siai neturi. Tačiau vi-
sada atsiranda draugas,
giminė ar pažįstamas, ku-
ris tokio lietuvių adresą
turi. Stambesnių susir-
kimų metu, būtų patarti-
na pravesti publikoje "ad-
resų vąj".

Turint adresus, efekty-
vi suartėjimo priemonė
yra paprasčiausio aplink-
raščio periodinis pasiun-
timas su įvairių "social
events" sąrašų ir asme-
nišku kvietimu atsilan-
kyti. Dauguma bendruo-
menų berods taip daro.

Esu pastebėjęs, kad
pav. Caracaso bendruome-
nė leidžia mėnesinį, ne-
didelį, mašinėlę rašytą
žinių biuletinį. Ten yra
surašoma asmeniškos ži-
nios: kas gimė, kas mi-
rė, kas ką vedė, kas na-
mą nusipirko ir kas koją
nusilaužė. Toli gyvenan-
čiam lietuviui tokio biu-
letinio pasiuntimas yra
labai patartinas. Jame
jis suranda žinių apie
seniai pasimetusius drau-
gus ir pažįstamus, apie
visus tuos su kuriais sun-
kaus išikūrimo laikmety-
je ryšiai nutrūko ir dau-
giau nebeužsimezgė.

Akcija neturi būti vien-
pusiška. Iš toli gyvenan-
čio lietuvių galima su-
laukti daug paramos. Vėl
gi esu pastebėjęs, kad
toks lietuvis yra linkęs
pirkti lietuvišką prekę,
bet dažniausiai nesiori-
entuoja kur ją gauti. Pav.
mišrios šeimos manęs
pakartotinai klausinėja

ar yra lietuvių kalbos mo-
kymo plokštelių su anglų
ar ispanų vertimais. Nei
aš, nei kiti nežinome, ar
tokia prekė yra, o jei yra,
kur ją gauti.

Lietuviškų knygų yra;
atrodo, kad atsirastų ir
lietuviškų leidinių kito-
mis kalbomis, prieina-
momis mišrių šeimų
"antrajai pusei". Tačiau
ant prekybiško pagrindo
pastatyto lietuviškos pre-
kės platinimo tinklo nėra.
Tokio tinklo įsteigimui
nereikia daug lėšų. Užtektų kartą į metus iš-
siuntinėti mimeografuo-
tą visuotiną ir visų išeiv-
ijos srovių apimties ka-
talogą apie laikraščius,
žurnalus ir t.t. supakrei-
pų atžymėjimais, kaino-
mis ir adresais; parduo-
damų knygų, vadovėlių,
plokštelių ir t.t. sąrašus
su kainomis ir parduotu-
vių adresais; lietuviškų
gaminų skelbimus (au-
diniai, medžio raiziniai,
muzikos instrumentai ir
t.t.) su kainomis ir t.t. Į
tokį sąrašą turėtų būti
įtraukti iš anksto sudary-
ti vasaros stovyklų vai-
kams, suvažiavimų,
mokslo galimybių sąra-
šai su kainomis, sąlygo-
mis ir adresais. Daugu-
ma toli gyvenančių lietu-
vių už tokį katalogą ne-
tikrai mielai atsilygins,
bet ir juo pasinaudos, tuo
padidindami aktyviųjų
pirkėjų skaičių.

Norint sudaryti atei-
čiai skirtą modernų lie-
tuviško "marketing" tink-
lą, turime atkreipti ypa-
tingą dėmesį į būsimus
lietuviškos knygos pirkė-
jus: į vaikus. Vaikams
skirtos propagandos sri-
tyje, mes neapsieisime
be jaunimo pagalbos. Jie,
jaunieji, yra arčiau su-
sipažinę su moderniomis
platinimo priemonėmis,
jei gali tam tikslui kai
kurias savo profesijas
panaudoti. Vadinamoji
"propaganda" nebūtinai
turi būti pastatyta ant
amerikietiško -- su stam-
biomis išlaidomis suriš-
to -- dydžio. Gera propa-
ganda kartais susiveda į
smulkmeną, bet tai turi
būti "psichologinė"
smulkmena: ant sąsiuvi-
nio lipinamas paveikslė-
lis, kišeninis kalendorė-
lis ir t.t. Nepamirškime,
kad išmokę už lipynuką
apmokėti kelis centus,
vaikas vėliau mokės pats
išsirašyti ir naują knygą.
Įvairių produktų fir-
mos šiuos metodus gerai
pažįsta. (Kalbėdamas, po

J. GRAUDA

Appgaulinga dolerio galia

Dolerių hipertrofija banko sąskaitoje pripildo
žmogų savo vertės pajautimu. Nulis tikrai aritme-
tikoje yra nulis. Kitaip tas nulis atrodo banko sąs-
kaitoje. Čia jau veikia kiti aritmetiniai dėsniai.
Bankinis nulis yra galybė! Daugybė nulių banko sąs-
kaitoje teikia tokių nulių savininkui daugybę žais-
mingų sumanymų ir auginą jam sparnus.

-- Sparnus man meta doleriai, -- pasakytų mo-
dernus ir praktiškas poetas, apdėnuodamas banki-
nių nulių savininką.

Acapulco bangos, Suezio kanalo purvas, šventos
karvės Benarese... Lyg astronautas aplink planetą
sėkmingas keliautojas gali apžvelgti žemę iš tris-
dešimties tūkstančių pėdų aukščio ir vienur kitur
nusileisti kavos, rumo ar vėdos išgerti.

Pavasariui pasibaigus tenka, ir reikia, kalbė-
ti apie stebuklingą dolerio galią, kuri žmogų pake-
lia iš vietos ir astronautiškai blaško po pasaulį.

Bet... apmaudingai tenka pridurti, kad praėjo
tie laikai, kada doleris atidarydavo visas duris ir
žalia jo galybė priversdavo vėterius risteles bėg-
ti paskui jį ir be atsikalbėjimo nešioti jį valiz-
zas.

-- Doleris! Hmmm... -- taria viešbučio kler-
kas, -- ar neturite vokiškos markės, šveicariško
franko?

Pagalčiau, doleriui gailėstingas ubagas, kaž kur
prie Eifelio bokšto, išskleidė skelbimą: priimu net-
gi dolerius...

Sic transit gloria mundi (taip praeina pasaulio
garbė).

O gal mes, su gausiais nuliais banko sąskaito-
se tikrai savo žemėje nesame nuliai? Užsienyje gi
stebuklingai pavirstame... nuliais.

Acapulco bangos, Suezio kanalo purvas, šventos
karvės Benarese...

-- Hmmm, ar neturite mielas pone, vokiškos
markės, jankių doleris mums nepatinka!

nas Menkeliūnas man pa-
rodo laikrodžių reklama-
mos, vizitinės kortelės
dydžio kalendorėlį, kuria
dydžio kalendorėlį, kurio
antroje psėje yra at-
spausdintas firmos var-
das ir išsišiepęs tigras
atvaizdas.) Pasižiūrėki-
te. Tigras nieko bendro
neturi su laikrodžiais,
nei su benzinu, nei su pa-
dangomis, o visų šių pre-
kių skelbimai naudoja tig-
rų atvaizdus. Firmos yra
apskaiciavusios, kad psi-
chologinė tigras "associ-
ation" veikia į pirkėją.

(Nukelta į 5 psl.)

(9)

JUOZAS ŠVAISTAS

O MES VIS TOLSTAM

Atvažiuavę į miestą, tuojau pasiklausė polici-
ninką: kaip pasiekti karo komendantą? Policinin-
kas tiksliai nurodė ir jie lengvai susirado. Rašti-
nėję neilgai laukė. Netrukus pasirodė adjutantas.
Dailus, elegantiškas vyras. Jam pakartojo savo no-
rą Adjutantas teatriškai išklė rankas, lyg besiren-
gias apglobti:

-- Légion Etrangère? Puiku! Tuojauparuo-
šim pareiškimą. Prašau sėstis.

Specialiai atspausdintam blanke smulkiai su-
rašė visas asmens žinias. Sustojo ir prie to punk-
to:

-- O kuriam laikui pasižadate tarnauti?

-- Kaip galima trumpiau.

-- Mažiausia vieneri metai. Tai privilegija po
šio karo. Pirmiau būtinai reikėjo penkeri metai.

-- Pamėginsim metus. Jei patiks, ilgiau pa-
siliksime.

-- Gerai.... Puiku! Pasirašykite. Dabar eisi-
me pas komendantą.

Kabinetas erdvus. Kariškai rimtas, be jokio
liuksusinio balasto. Pulkininkas La Roche už di-
džiulio stalo, bylomis apsikroves. Adjutantas išsi-

tempė ir atraportavo:

-- Pristatau du naujus legionierius. O čia jų
pareiškimai.

Komendantas dviejų karų dalyvis, gerokai su-
vargintas, pasenęs, bet energingas. Vėdas malon-
us, draugiškas. Palankiai atsiliepė:

-- Sveikinu! Prašau sėstis!

Ėmė žiūrėti pareiškimus:

-- Iš Lietuvos.... lietuviai... Malonu. Šiek tiek
esu girdėjęs apie tą kraštą ir žmones. Geriausi
mano išpuodžiai. Vyrai -- šaunūs kariai. Tikiuosi,
smarkūs legionieriai būsit?

-- Pasistengsim!

-- Raštinėję išduos jums pažymėjimus ir po
tris šimtus frankų avanso. Porą dienų galėsit pa-
ilsėti.

Iš komendantūros išėjo kaip ir apsvaigę. Pa-
sąmonėję neiškliai dunksojo: laimėta ar pralaimė-
ta? Džiaugtis ar gaudinti?

PENKTAS

Į transportinį laivą MARSEILLE, tuo pat var-
du uoste, krovė avis, karves, rideno statines, tam-
pė dėzes. Čia talpino ir žmones.

Laivas didžiulis, bent trejų lubų. Baltas, gra-
žus, lyg kokio kunigaikščio rūmai. Ilgai krovė.
Džarzgė, sukinėjosi kranai, tartum ilgaklės
gervės. Tirštai rūko dūmai, pavėjui į jūrą neša-
mi. Giliau beldėsi varikliai, besirengdami jūrų ke-
lionei. Gyvai zujo laivo tarnyba. Rūpestingai viską

tikrino.

Liudas su Kostu nė maž nenuobodžiavo. Pir-
mą kartą stambiame Viduržemio jūros uoste. Žval-
gosi. Stebi. Labai įdomu. Daug išpuodžių. Kaip pa-
liestas skruzdėlynas, įvairiom kryptim juda marga
žmonių masė. Vieni skuba į keleivinius laivus,
kiti palydi juos. Vietomis juokas, linksma, kitur
ašaros, nuliūdę veidai.

Kostas, savo išpuodžių besumuodamas, labai
apsidžiaugė:

-- Kaip lengva ir gera, kad čia dabar niekas
nelydi mūsų. Nei to graudėnimo, nei ašarų, nei ba-
nalių atsisveikinimo ceremonijų.

Liudo tonas daugiau minorinis:

-- Kadaisė tikrai taip būdavo.... Nupratom, be
veik pamiršom. Dabar, kad ir norėtumėm, nebe-
gausim taip...

Netrukus Liudas keičia toną:

-- Iš dalies gal ir gerai, kaip tu aiškini: ra-
mu, niekas nevaržo ir nuotaiškos neišblaško. Pasi-
lieki su tomis pat savo mintimis, jausmais. Juk
aš sąmoningai tik dėl to vengiau atsisveikinti su
savaisiais. Iš sesers pusės tuojau alpimas, verks-
mai, o svainis tikriausiai piktai užpultų: "Gal tu
pamišęs ar gyvenimas nebemielas tau? Taip stai-
ga ir į legionus? Bent gerai apsigalvotum!" Kuo
gi būčiau galėjęs pasiteisinti? Nebent tai: esu jau
suaugęs vyras ir galiu daryti, kas man atrodo tinka-
miausia.

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

O, MOTINA MYLIMA!

LIUCIJOS VIRPŠAITĖS-HOFMANIENĖS PASKAITOS NEOLITUANAMS
CHICAGOJE, MOTINOS DIENĄ MININT, SANTRAUKA

Neseniai skačiau mažą novelę "Briedė". Autorius pasakoja, kaip Briedė tvankią vasaros dieną atsivedė prie gailios upės savo naujagimį briedį. Ji, briedė, su stojo ant smėlėto kranto ir iškėlusi galvą ilgai klausėsi aplinkos garsų. Atrodo, joks įtartinas garsas nedrumstė jos ramybės. Miškas išsėjos saulės nualpintas. Pušys sklaidė sakų kvapą. Tingiai raivėsi upė iš vingio į vingį, nuo vieno slenksčio prie kito.

Briedė buvo labai pavargusi. Po ilgos ir šalotos žiemos, nuo neramaus laukimo štai to, šalia jos stovinčio, dar nevirtomis kojomis ir baugiom akim, brieduko. Motina - briedė priglaudė savo šiurkščias lūpas prie naujagimio galvos, tarytum, padrąsino jį ir pamažupasilėjo į upę. Ėjo gilyn, kol kojom siekė dugną. Paskui pradėjo plaukti. Maloni vėsa apglėbė visą jos didelį kūną. Ji giliai al savo ir smulkiu lietumi pūtė į šnerves pakliuvusių vandenį. Mėgaudamasi vartėsi nuo vieno šono ant kito... O ant kranto nekantravo, trypciojo mažasis briedukas. Ir jis bandė bristi į vandenį. Išsigandęs atsoko, lyg baimės ir nežinios suraštantas. Briedė vis plaukiojo ir gaivino savo išvargusį kūną. Viską kas dėjos krante jos akys matė. Tai motinos budrios akys. Taigi jau gyvulyje-motinoje vienas stipriausiai išsivysčiusių instinktų yra meilės ir savo vaikais rūpinimosi instinktas.

Meilė ir motina, tai du šviesiausi žodžiai, du tokie visiems reikalingi ir neatskiriami nuo vienas kito dalykai. Todėl neuostabu, kad amžiams slenkant daug kas keičiasi ir dingsta. Gimsta ir miršta didieji poetai, rašytojai ir kiti kūrėjai. Vieni jų greičiau kiti vėliau yra užmirštami.

Ryšiai su...

(Atkelta iš 4 psl.)

kai iširėžia atmintin visam gyvenimui, tuomet, kai jaunatviškas žingeidumas jį traukte traukia į bendraamžių grupę. Organizacijos gali neabejoti, kad tokioj veikloj tėvai joms padės.

Šiuo noriu užbaigti. Mes esame maža tauta, kuri šimtmečiais buvo planingai apkarpomai ir naikinama. Mūsųose neturi nei vienas žmogus atpulti, nes vienam nevalia kapituluoti. Tačiau mano pastabas tikrai tuomet bus našios, jei į šią "žūti ar būti" kovą stos jaunimas. Jaunieji yra mūsų išsivijos dinamiko dalis, nuo jų priklauso mūsų ateitis. Ant jų pečių ilgainiui užgrius atokiai gyvenančio lietuvių klausimo galutinis sprendimas.

Vienas vardas eina iš žmonijos kartos į kartą, per visus laikus lieka tas pats nepamirštamas vardas -- Motina. Motiną dažniausiai linkniuoją jos vaikai, kaip lygiai gyvenimo kryžkelėse suklupę jaunuoliai, šeimas sukūrusios dukros, kautynėse sužeisti kariai ir visi tie, kurie ją praradę ir kartkartėmis prisiminę kada nors ją turėję...

Visur ir visais laikais motina buvo gerbiama, kaip gyvybės nešėja, kenčianti ir mylinti rūpintoja ir globėja. O kur gi mes išmoktume mylėti, jausti šį sudėtingą ir taurų jausmą, jei jo neišmoktume ant motinos rankų supami?

Žodį "mama" suprantą visas pasaulis, nes motinos meilė aukščiausia žemėje galima meilė.

Todėl ne tik kūdikis, pajutęs skausmą, baimę ar ilgesį, šaukiasi mamą, bet ir karo laukuose sužeisti kariai skausme ir mirtyje šaukiasi mamą, nes kieno kito ranka gali švelniau šilčiau raminti skausmą, neviltį, negu motinos?

Žvilgtelėkime dar aukščiau -- į Dievo Motinos paveikslą. Daugelis pasaulio gražulių portretų turėjo aistringiausių gerbėjų ir vis dėlto nė vienas jų atvaizdų nebuvo tiek bučiuotas, nė į vieną jų, nebuvo tiek žiūrima su tyra meile ir nė vienas jų nebuvo taip garbinamas, kaip Didingos Madonos veidas.

Sakoma, kad Tvėrėjas kurdamas pasaulio šedevrus, paskutinę sutvėręs motinos širdį. Sukurtajam pasauliui šviesti, šildyti ir gyvybę palaiky-

ti, Dievas danguje ižiebęs saulę, o savo išrinktosios žmonių giminės džiaugsmui Jis padovanojęs motinos širdį. Tegliama, be saulės spindulių visokia gyvybė mirtų, o be motinos širdies mūsų žemė būtų tuščia, šalta ir nyki.

Motina visur tapati, ar karalių didikų didžiuose rūmuose, ar vargingoje bedalio lūšnelėje. Ji vis ta pati amžinoji motina ar prie sergančio kūdikio lopšelio, ar greta įkara išeinančio pirmgimio sūnaus, ar prie kiemo vartų laiminanti dukrelę, vyro šalelėn nuleisdama.

Nūdien, aukšto materialinio gerbūvio šalyse, dažnas aimanuoją, kad per mažas jo uždargis esąs. Kiekvienas siekia didesnio atlyginimo, aukštesnių pajamų, ilgesnio poilsavimo. Motina dirba visur ir visada, ne klausdama kiek ji bus atlyginta, tik motina nestreikuoja... Pastudijavę savą aplinkumą, be didelių mokslinių tyrimų pastebėsime, kad žmonija išsigimsta, kai išsigimsta motinos. Istorija liudija, jog kenčiant, vargant kraštui, tautai, moteris motinos daugiausia kenčia. Tėvų biologiški duomenys: fizinės savybės, gabumai, talentai persiduoda vaikams. Ne taip sau pasakytą: kokie tėvai, tokie ir vaikai. Bet išauginti žmogų neužtenka biologinės meilės. Tėvų uždavinys -- išauklėti pilnutinį -- sveiką kūną, dvasia ir jausmais žmogų. O tam visam be nusimanymo, gerą pavyzdį ir tinkamos sąmoningos drausmės, reikia patiems tėvams ypač motinai, būti pilnutine asmenybe.

Nemaža šių dienų moterų, ekonominių, socialinių ir psichologinių faktorių takojamos, užmiršta žmoniškumą, užmiršta kad žiedo paskirtis yra užmegsti vaisių. Ant ra. Moteris, bekovodama dėl savo išsilaisvinimo iš vyro vergijos ir, bendrai, dėl savo teisių visuomeninėje santvarkoje, per daug nukrypo į kitą kraštutinumą, į norą suvyrti. Siekdama saulygių teisių su vyrais, ji nuėjo taip toli, kad užmiršo aukščiausiąją paskirtį -- motiniškumą.

"Moteriškumas yra moters gyvenimo prasmė, jos uždavinys, jos džiaugsmas, jos išganymas". Šitai yra apibūdinęs motiniškumą žymus rašytojas Alphonse Daudet, gyvenęs XIX šimtetyje.

Bendrai kalbant apie motinas bei jų pareigas, reikia pripažinti, jog ne visų kraštų motinų pečius slėgė ir tebeslėgia tie patys sunkumai. Mūsų tėvynė Lietuva -- mažas kraštas, tarytum, mažytis rasos lašelis, priglaudęs Baltijos pajūryje. Be to, jis besiranda ant didžiųjų valstybių vieškelio... Tad jis buvo anksčiau ir šiandien tebėra svetimųjų niokojamas, spaudžiamas, prievartaujamas. O tokioje padėtyje, kaip anks-

Dail. V. Stančikaitės iliustracija

čiau esu sakiusi, daugiausia kenčia, drauge daugiausia aukojasi lietuvių motina. Lietuvų šimtmečiais slėgė ir išnaudojo caristinė Rusija. Lietuviai Rusijos spaudos je baudžiamąją, dešimtmečiais buvo palikti be savo spaudos, knygų, be savojo rašto. Lietuvės motinos dalia anose apylostovose buvo nepavydėtina. Lietuvė motina liko si ne tik gimdytoja, bet tautos mokytoja ir auklėtoja. Ji prie balanso šviesos, sukdama ratelį ir rizikuodama būti žandarų užklupta, mokino savo vaikučius gimtosios kalbos, savojo skaitytinio, o dažnai ir tašytinio žodžio!

Lietuvė motina savo misijoje yra itin iškili. Ji buvo ir liko ne tik gimdytoja, augintoja ir auklėtoja lietuvių žmogaus, savajam džiaugsmui bei pasitenkinimui, senatvės paguodai, bet pirmoje eilėje ji ruošė jaunąją kartą Dievui, savajai Tėvynei ir visos žmonijos gerovei. Tik tokių motinų išauginti sūnūs ir dukros buvo pajėgūs sutraukti ilgus amžius Lietuvą ir lietuvių varžiusius pančius -- svetimųjų jungą ir prikelti Lietuvą laisvam ir nepriklausomam gyvenimui. Palyginti, trumpame laikotarpyje, Laisvosios Lietuvos lietuvių motina savo pareigas tautai ir tėvynei atliko su kaupu. Vargdama, aukdamasi, daug ko sau atsisakėdama, ji siuntė savo vaikus į mokslus, į kūrybinį darbą. Lietuva sužydėjo gražiausiais žiedais: laisve, kūryba, pažanga ir gėriu bei grožiu. Bet ir vėl atėjo didžiojo siaubo dienos. Raudonasis maras vėlužplūdo visokeriopai kylanti ir žydinti kraštą. Visa toji stichija naujai pravirkdė lietuvių motiną, jai matant kasdien kišamus į kalėjimus ar tremiamus į Sibiro taigas geriausius Lietu-

vos vaikus. Siaubas, baimė ir drauge noras išlikti gyviems, nemažą dalį lietuvių padarė pabėgėliais, tremtiniais, benamiais... Pasklido lietuviai po visą pasaulį, didžiųjų dalimi patekdami į šį laisvą Amerikos kontinentą. Naujose gyvenvietėse viskas svetima: kalba, papročiai, kultūra ir civilizacija... Bet lietuvių, o ypač lietuvių motinos ryžtas ir valia viską nugalėjo. Ji naujai susitelkė savyje ir vėl kūrėsi, triūsė ir vėl tolydžio rūpinosi jaunąja generacija, josios mokslinimu bei gyvenimu. Lietuvių vaikai mokyklose ir akademijose savo gabumais, darbingumu ir asmenybe pirmaujančių eilėse. Lietuvė motina vėl imasi nė kieno neragina ma savo namuose vargo mokyklos lietuviškam žodžiui ir raštui pažinti... Garbė ir padėka mūsų motinoms, kurios vienai ar kitaip pagal savo sugebėjimą, supratimą ir išsilavinimą jungiasi į lietuvių išlikimo darbo barus.

Motinos Diena yra skirta parodyti tą gražiąją tautą motinos širdį. Pačią gražiausią gegužės mėnesio visu žalumupražydusio pavasario dieną, viso kultūringojo pasaulio vaikai skuba pas savo motinas su gėlėmis ir dovanomis ją pagerbti, paguosti ir išreikšti dėkingumą už jos neįkainojamą auką. Motinos vardas nuo senų laikų kultūringo žmogaus lūpose ir jo kūryboje buvo ir yra tarymas su didele meile ir pagarba. Kalbėti apie motiną, atrodo, visad permąža, per blanku, per šalta. Ne vienas rašytojas ir mūsų literatūroje, dalį savo kūrybos yra paskyręs savo gimdytojai. Štai Vincas Kudirka "Tėvynės Varpue" apie savo motiną taria: "mano motina davė man ką apskritai motina lietuvių gali duoti (Nukelta iš 6 psl.)

BALYS AUGINAS ŽALIAM GIMTADIENI

LYJA — — —

Kovarnis dreba paširpęs.
Už kalvų — pavėlavęs pavasaris
Aunasi žydinčias kurpes —
Tulpę ir leliją — —

Ražos pavasario seserys —
Bundančios gėlės —
Lyg žaliuojančios strėlės,
Iššokę
Iš žolės šlapių kailinių,
Jos stebi mėlyną šokį:

Atjaunėjęs,
Alyvom alsuojantis, vėjas
Basas
Siaučia ant išbarstytų
Žibuoklių vinių — —

Giedodama
Skrenda į dangų
Medžio lazda.
Ir savo žalių sparnų
Išsigandus,
Ji suklinka
Žiedais — — —

PANIKA

VIDURNAKTIS atidaro duris
Į žydinčią dykumą.
Sprogus pumpuro granatai —
Iš patalo pašoka
Užsimiegojusi žolė:

Žaliausiom kulkom
Šaudo medžių automatai,
Ir tulpių kraujo
Prilašėjus pakelė — —

Aprasoja žemę šurpu,
Sapnuodama
Aksomo guolyje.
Tik geltonkasė pienė
Siūbuoja žalvario varpu
Geltoną melancholiją — —

(Iš ciklo "Žydinti Dykuma")

Darbingas LB Chicagos apygardos suvažiavimas

Antanas Juodvalkis

Lietuvių Bendruomenės (LB) Vidurio Vakarų (buv. Chicagos) apygardos apylinkių pirmininkų ir atstovų suvažiavimas įvyko 1972 m. gegužės 14 d., Gage parko salėje, Chicagoje.

Suvažiavimą atidarė trumpu žodžiu pasveikino apyg. pirm. J. Jasaitis. Kun. J. Kubilius S.J. sukalbėjo invokaciją, savo žodžiu reikšmingas ištraukas paimdamas iš LB steigėjo prel. M. Kru-pavičiaus testamentą. Suvažiavimą sveikino LB Tarybos pirm. V. Kaman-tas. Jis pažymėjo, kad visas lietuviybės išlaikymo darbas vyksta apylin-kėse. Kokios bus apylin-kės, tokia bus ir lietuvių bendruomenė.

Pirm. J. Jasaitis įpre-zidiumą pakvietė pirmininkauti Balčiūną iš Le-monto, K. Kleivą iš Ci-cero ir V. Makiejų iš East Chicagos, o sekre-toriauti A. Bagdoną. Ci-cero apyl. pirmininkui V. Zalatoriui pasiūlius ir su-sirinkimui pritarus, pre-zidiumas papildytas dar vienu nariu -- G. Galva iš Cicero.

Sudarytos dvi komisi-jos: registracijos - man-datų ir nominacijų - bal-sų skaičiavimo. Nuo rezoliucijų komisijos atsi-sakytą, siūlant nutarimus, jei tokie būtų įtraukti į suvažiavimo protokolą.

Pirmininkavimą pradeda East Chicagos apyl. pirm. V. Makiejus. Per-skaitoma darbotvarkė, kuri, išbraukus punktą apie rezoliucijų skaity-mą, priimama.

VYKDOMŲJŲ ORGANŲ PRANEŠIMAI

Pradėjo pirm. J. Jasai-tis. Jo pranešimas kruopščiai paruoštas (9 lapai) ir išdalintas raštu visiems suvažiavimo dalyviams. Pranešimo iš-tisai neskaitė, opasiten-kino paminėdamas tik bū dingesnius ir svarbes-nius veiklos bruožus bei įvykius.

Apygardos valdybos veikla skirstoma į dvi pagrindines dalis: veikla savųjų (lietuvių) tarpe ir veikla amerikiečių bei kitų tautybių tarpe.

Savoje aplinkoje vienas iš pačių svarbiausių uždavinių buvo švietimo reikalai. Švietimo reika-lais rūpintis buvopaves-ta vicepirmininkui A. Juš-

kevičiui. Buvo sudaryta Švietimo komisija įkurią įėjo: J. Plačas, S. Jony-nienė ir S. Rudys. Turėjo du švietimo reikalais pa-sitarimus su apylinkių pirmininkais, Tarybos nariais ir mokyklų vedė-jais. Įvykdė švietimo rei-kalams paremti vajų ir lo-teriją. Mokyklų reikalais kalbėta per radiją, tele-viziją ir rašyta spaudoje. Nežiūrint dėtų didelių pastangų, mokinių skai-čius mokyklose nepadidė-jo, bet ir nesumažėjo.

Apyg. valdyba tam tik-rą dėmesį skyrė ir spor-to reikalams. Sporto rei-kalais rūpinosi valdybos narys Z. Žiupsnys. Su-ruošta moksleivių sporto šventė, kurioje dalyvavo per 100 jaunųjų sporti-ninkų. Daug talkino J. Bagdonas.

Nebuvo pamiršti ir or-ganizaciniai reikalai. Ry-šiai su apylinkėmis bu-vo palaikomi bendraraš-čiais ir asmeniniais kon-taktais. Valdyba aplankė daugumą apylinkių ir pa-gelbėjo jų problemose. Šiuo metu veikia 17 apy-linkių. Valdyba stebėjo gyventojų kaitą, bet di-desnio susibūrimo vieno-je vietoje nebuvo, kad ga-lima būtų buvę steigti nau-ją apylinkę.

Visuomenę informuoti apie Apygardos veiklą bu-vo stengiamasi per laik-raščius trumpomis žinu-tėmis. Buvo sudaryta spaudos ir informacijos komisija, kuriai vadavo valdybos narys J. Vai-čiūnas. Lietuvių reikalų kėlimui amerikiečių tar-pe buvo pakviestas dr. K. Jusas.

Paminėta tragiškieji birželio įvykiai. Aktyviai dalyvavo Brazinskų, Ku-dirkos ir Simokaičių įvy-kiuose. Prisidėjo prie de-monstracijų organizavi-mo, lėšų telkimo, telegra-mų siuntimo ir kt.

Valdyba aktyviai talki-no Dainų šventės komite-tui. Surošė dainų šven-tės užbaigimo banketą Conrad Hilton viešbuty-jė. Banketo rengimui va-dovavo O. Gradinskienė. Bankete buvo pagerbti visi chorvedžiai, o daini-ninkai nemokamai galėjo pasišokti. Banketas davė pelną.

Valdyba suorganizavo buv. FLB pirm. J. Bačiū-no paminklo atidengimo iškilmes.

Valdyba bandė suor-ganizuoti ir jaunimo (ne vaikų) ansamblių. Užuo-

mazga padaryta ir jau vei-kia tautinių šokių grupė. Dedant daugiau pastangų galima suorganizuoti tau-tinių instrumentų muzi-ką ir chorą.

TALKA JAUNIMO KONGRESUI

Valdyba palaikė glau-džius ryšius su Jaunimo kongresui rengti komite-tu. Stengėsi sudaryti Jau-nimo Metų komitetą, pa-grindiniu tikslu laikyda-ma lėšų telkimą. Buvo bandyta sukviesti Chica-gos apylinkių pirmininkų pasitarimą, bet į pirmą (gruodžio mėn.) pasta-rimą atvyko tik trys pir-mininkai, ir nieko nega-lima buvo nutarti. Sausio 5 d. pasitarime nutarta apygardai skirtą 34200 dol. kvotą neišskirstyti apylinkėms, bet vykdyti bendrai. Sudaryti komi-tetą, o apylinkės, pagal išgales, jam talkins. Greitosiomis Valdybė ne-surado sutinkančių į tą ko-mitetą iesti, tad buvo su-darytas iš Apygardos valdybos narių: A. Bū-gos, K. Rožansko ir J. Vaičiūno. Rinkliava buvo pradėta vykdyti, o pats komitetas praplėstas.

Tačiau, kovo 19 d. atvy-kęs Centro valdybos vi-cepirmininkas J. Gaila pareiškė, kad Centro v-ba pati imasi organizuoti Chicagos apygardoje pi-nigų rinkimą ir apygardą nuo darbo atpalaiduoja. Sudarytas komitetas ir pradėtas aukų rinki-mas buvo atšauktas. To-kiu centro valdybos el-gesiu apygardos valdyba buvo ne tik nustebinta, bet ir užgauta.

(Bus daugiau)

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN SPECIAL MACHINE SETUP MEN

Experience in setup and adjustment of special machines such as dials, turnions, and in-line transfer machines. Must be able to read prints and special gauges.

ALSO

SCREW MACHINE OPERATORS & SET UP MEN

Experienced in setting up & running turret lathes & screw machines. Should be able to read prints & standard gauges.

ALLIED CHEMICAL CORP. AUTOMOTIVE PRODUCTS DIV. 332 Cass Ave. Mt. Clemens, Mich. An Equal Opportunity Employer (41-43)

Hammermen and Heaters

Experienced LETTS DROP FORGE 2714 W. Jefferson, Detroit, Mich. 313-259-1068 E. O. E. (41-43)

WANTED AT ONCE TOOL AND DIE MAKERS JOURNEYMAN

For small sheet metal stamping plant with small to medium size dies. Progressive die experience desired. SHARON MANUFACTURING CO. 7325 DOUGLAS RD. LAMBERTVILLE, MICH. An Equal Opportunity Employer (37-43)

Atsilankiusieji parodon domisi pristatomo dail. Jurgio Juodžio pasiektais laimėjimais. Iš kairės priekyje: dr. Šepetys, Petersonienė, Žiedas, dail. Juodis, dail. Smalinskienė, Briedis, Baukys, Šarka, Stonys ir kiti.

Detroito lietuvių žinios

MENO PARODA

Dailininko Jurgio Juodžio meno paroda Detroito, suruošta Lietuvių Fondo vajeaus komiteto, buvo atidaryta gegužės 7 d. komiteto pirmininko Vytauto Kutkaus kalba ir paties dailininko tartu žodžiu, o visi atsilankiusieji buvo pavaišinti kava ir skaniais pyragaičiais.

Gegužės 14 d. uždariant, inž. Vytautas Kutkus padėkojo dailininkui už su-rengimą Detroito savo pa-rodos. Taip pat padėkojo ir visiems vienokiu arki tokiu būdu prisidėjusiems prie šios parodos surengimo. Didžiausia padėka priklauso Lidijai ir Vladui Mingelams, kurie pas save apgyvendino ir visais reikalais rūpinosi, kad dail. Jurgiui Juodžiui ši paroda pasi-sektų.

Dailininko Jurgio Juodžio parodą aplankė apie 700 asmenų ir nupirko 8 paveikslus už \$5,000.00.

Vieną gražų paveikslą \$275.00 vertės jis padovanojo LF vajeaus komite-tui. Nepamiršo ir Dirvos korespondento, jam įteikdamas savo paveikslų albumą.

Parodoje buvo išstatyti 45 paveikslai. Ir jei kas matė J. Juodžio paveikslų nuotraukas laik-raščiuose, atvykęs į parodą galėjo tik nustebti, kiek daug jie skyrėsi nuo matytų nuotraukų. Paveikslai ryškūs, gražūs ir spalvos suderintos. Be to, jų dauguma ir istoriniai. Kar. Juozapa-vičiaus mirtis, Birutė Palangoje, Kęstutis ir Birutė, Gedimino sapnas ir panašiai.

Po parodos uždarymo J. Juodis su Detroito žurnalais bei jų šeimos asmeniškai atsi-sveikino ir buvo padarytos nuotraukos.

Parodos metu į Lietuvių Fondą įstojo tik 2 nariai: Jadvyga ir Petras Putrius ir SLA 352 kuopa. Parodos programos, kurią meniškai ir gražiai Vilties spaustuvė at-

spausdino, mecenatai yra geri J. Juodžio pa-žįstami Ona ir Juozas Briedžiai.

TELEGRAMOS PREZIDENTUI

Dievo Apvaizdos para-pijos taryba pasiuntė telegramą Prezidentui R. Nixonui išreiksdama savo pritarimą jo vedamai linijai Vietname, linkėdama ištvermės šiose sunkiose valandose. Taip pat priminė, kad nepamirštų Lietuvos katalikų, kurie yra persekiojami - rusų komunistų ir tuo užsimintų lankydamasis Maskvoje.

Panašią telegramą pasiuntė ir LB Detroito apylinkės valdyba. Apylinkės valdyba ragina visus lietuvius ir organizacijas siųsti prezidentui R. Nixonui telegramas ir rašyti laiškus sąryšyje su jo vedama linija Vietname ir prašymu užtarti persekiojamus Lietuvos katalikus būnant jam Maskvoje.

LB DETROITO APYLINKĖS valdyba paskyrė \$300.00 kultūrinio centro statybai ir \$200.00 jaunimo kongresui.

MOTINOS DIENA paminėta gegužės 14 d. Šv. Antano bažnyčioje buvo atlaikytos mišios ir apibūdinta motinos reikšmė pamoksle.

Iškilmingas minėjimas buvo atliktas 12:30 Lietuvių Namuose. Minėjimą atidarė, motinas pasveikino ir žodį tarė LB Detroito apylinkės valdybos pirmininkas Vladas Selenis. Meninę programą atliko jaunimas: Litanistinių mokyklų mokiniai ir karaliaus Mindaugo draugovės skautų "Miško Broliai" orkestras. Programą pravedė lituanistinės mokyklos mokinė Taura Zarankaitė. Motinos minėjimą surengė LB Detroito Apylinkės valdyba.

MICHIGANO RESPUBLIKONŲ TAUTYBIŲ dešimtmečio baliaus, kuris įvyko balan-

džio 29 d. pagrindinis rengėjas buvo Algis Zaparackas, o baltiaus šeimnin-kas adv. Algirdas Ambrose. Meninę programą iš-pildė Galinos Gobienės vadovaujama tautinių šokių grupė "Šilainė".

Senatorius Robert P. Griffin asmeniškai padėkojo "Šilainės" šokėjams ir su jais nusifotografavo.

DIEVO APVAIZDOS PARAPIJOS susirinkimas iš liepos 4 d. nukeliamas į rugsėjo 17 d.

JŪRŲ ŠAULIAI gegužės 28 d. rengia iš-važiavimą į Kodačių va-sarvietę, 9 val. prasidės šaudymas ir 3 val. bus bendri pietūs. Visa Detroito visuomenė kviečia ma išvažiavime dalyvau-ti ir su šauliais praleisti dieną puikioje Kodačių vasarvietėje.

LŽS DETROITO skyriaus nariai sumokėjo priklausanti Žurnalistų Sąjungai nario mokes-tį už 1972 metus. Skyriui priklauso 18 narių.

A. Grinius

MAINTENANCE MAN

Automotive parts manufacturer seeking experienced maintenance man. Must be capable of fabrication from prints as well as able to perform machine repair. Make application at:

ARCO INDUSTRIES CORPORATION

E. Eliza St. Schoolcraft, Mich.

(39-45)

WANTED EXPERIENCED CORE MAKER

FOR SAND FOUNDRY Must be experienced for jobbing type work. Steady employment, paid Holidays, paid vacation, paid hospitalization, and retirement program.

APPLY PROCESS FOUNDRY CO. 1537 TEMPLE, DETROIT, MICH. 313-961-3225 (39-46)

WANTED 1ST CLASS SKILLED ALUMINUM EXTRUSION DIE REPAIRMAN

Kawneer Company of Harrisonburg, Virginia, has an opening for an experienced die repairman. This experience must be in aluminum extrusion. We offer an outstanding benefit program and a starting salary commensurate with experience and ability. We are located in the beautiful Shenandoah Valley of Virginia. Write, giving experience and salary requirements.

KAWNEER-AMAX

P. O. Box 403 Harrisonburg, Virginia 22801 An Equal Opportunity Employer (41-47)

O, Motina...

(Atkelta iš 5 psl.)

savo vaikams, dargi daugiau, nes ji pati daugiau turėjo. Labai gražiai dainavo, labai puikiai margino margučius, labai dailiai sekė pasakas ir prie tų dailių dalykų mane pritraukė. Jei aš šiandien muzikantas, pataikau šį tą nupiešti ir, atsiprašant, eilėdirbis, tai motinos kaltė".

Jei pavartytume mūsų liaudies dainų lobynus, matytume, kaip dažnai išėivijo, kartu su poetu motina yra mūsų dainų

motyvas. Pats motinos vardas yra įvairiausiai išreiškiamas: močiutė, motinė, močiutė sengal vėlė ir pan. Kiek šiuose žodžiuose sukaupta gražio ir kilnios meilės motinai!

Todėl kartu su pavasariu kasmet ateinančią Motinos dieną pagerbkime žemai lenkdami galvas visoms lietuvišioms motinoms: Sibiro tremtyje, pavergtoji tėvynėj ir čia, matytume, kaip dažnai išėivijo, kartu su poetu motina yra mūsų dainų

O, mylima motina, laime, širdim atsigrežus. Kaip žvaigždės vis spindi, taip tu amžinai ta patil Tik tavo palaima gyvenimo vieškeliai gražūs, Tik tavo meilė, kaip jūra, gili ir plati!

O, motina, mylima...

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Antanas ir Veronika Garmai, išgyvenę Clevelande 23 metus, prieš išvykdamy nuolatiniam apsigyvenimui į saulėtą Floridą, apilankė Dirvą ir atsisveikino su tarnautojais.

Antanas Garmus ilgus metus yra buvęs Vilties Draugijos revizijos komisijos pirmininku. Dabar išvykdamas įteikė 20 dol. padidinimui savo įnašų Vilties draugijoje.

A. ir V. Garmai žada įsikurti Palm Beach, Fla., bet kol įsigys nuolatinę rezidenciją, laikinai sustos p.p. Tomkų vasarvietėje, Sapphire Sea, 700 Ocean Dr., Juno Beach, North Palm Beach, Fla. 33403. Telef. (305) 844-3388.

• INŽ. RAIMUNDAS IR GRAŽINA KUDUKIAI persikėlė gyventi į naujus namus: 17809 Brian Ave., Cleveland, Ohio 44119. Telef. 486-5865. Inž. R. Kudukis yra Clevelando miesto valdyboje viešųjų ūmonių direktorius.

PRANEŠIMAS APIE II PLJ KONGRESĄ

Gegužės 25, ketvirtadienį, 8 val. vak. naujosios liet. parapijos patalpose Jaunimo Kongreso Programų Komisijos pirm. dr. Algis Norvilas padarys pranešimą, kas ir kaip kongrese bus keliama bei svarstoma. Clevelando lietuvių visuomenė kviečiama į pranešimą atsilankyti ir apie jaunimo kongreso visų dalių programas išgirsti iš kompetentingo žmogaus. Įėjimas laisvas.

Jaunimo Metų Clevelando Komitetas

Šį šeštadienį, gegužės 27 d. 7 val. vakaro

ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE

LITERATŪROS VAKARAS

Savo kūrybą skaitys

B. PŪKELEVIČIŪTĖ ir K. BRADŪNAS

PO PROGRAMOS ŠOKIAI IR VAIŠĖS. ĮEJIMAS \$3.00. STUDENTAMS IR MOKSLEIVIAMS \$1.00. DĖL BILIETŲ SKAMBINTI P. TITUI 371-4328 ARBA D. STANIŠKIUI 531-8496.

LITERATŪROS VAKARAS

Š.m. gegužės 27 d. savos kūrybos perliukus iš Chicagos mums atveža Birutė Pūkelevičiūtė ir Kazys Bradūnas. Tai daug gerai žinomi vardai mūsų literatūriname gyvenime.

Birutė Pūkelevičiūtė -- poetė ("Metūgės"), romanistė (jos romanas "Aštuoni Lapai" laimėjo "Draugo" konkursą), aktorė, režisierė (su režisavo K. Borutos "Baltaragio Malūną", bei pastatė B. Sruogos "Milžino Paunksmę"); filminkė ("Aukso Žąsis"); taip pat paruošė dvipaskų plokšteles vaikams. Bendradarbiauja spaudoje.

Kazys Bradūnas -- poetas, išleidęs apie dešimt rinkinių ir gavęs šešias premijas. Surengė eilę literatūrinių leidinių, kurių tarpe buvo "Lietuvių Literatūra Svetur" (1968 m.) ir "Lietuvių Poezija Išeivijoje" (1971 m.). Redagavo "Ateitį", "Aidus", gi šiuo metu yra "Draugo" kultūrinio priedo redaktorius.

Abu rašytojai neseniai turėjo sėkmingus savo kūrybos vakarus: Bradūnas -- Rochestery, o Pūkelevičiūtė -- Bostone. Clevelande įvykstančio vakaro metu bus galima išgirsti

abiejų autorių knygų ir gauti jų autografus. Vakaras įvyksta šv. Jurgio parapijos salėje, šeštadienį, gegužės 27 d., 7 val. v. (automobilių statymo aikštėje bus policijos apsauga). Po programos -- jaukios vaišės ir šokiai, grojant orkestrui.

Rengėjai -- "Ateities" klubas -- nuoširdžiai kviečia visą Clevelando lietuvišką visuomenę pasinaudoti reta proga pasiklausyti dviejų žymių žodžio menininkų.

Bilietus galima išgauti pas Petrą Titą, telef. 371-4328 ir Džiugą Staniškį, telef. 531-8496 bei pas kitus "Ateities" klubo narius ir prie įėjimo. Suaugusiems \$3.00, studentams ir moksleiviams \$1.00. Iki pasimatymo! (d.s.)

• HENRIKAS IR MARIJA MACIAJUSKAI išskrido keturiom savaitėm atostogų į Vokietiją.

• SES. MARIJA XAVIERA (Šakėnaitė) Brazilijos misijonierė, dirbanti misijos darbu su Amazonės džiunglių indėnais, šiuo metu vieši Clevelande pas savo seserį p. Ežerskienę. Ji yra atvykusi į JAV rinkti aukas statomai indėnų ligoninei. Šį savaitgalį vyks į Chicagą. Jei atsisirastų važiuojančių, kurie sutiktų ją nuvežti, prašome skambinti tel. 481-4169.

E. 185 ST. RAJONE parduodamas namas 3 miegamųjų, kolonialinis. Atnaujinta vonia ir virtuvė su kambarėliu. Nauji antriniai langai. Dviejų aukštų dvigubas garažas. 10 pėdų pločio įvažiavimo kelias. Didelis salonas ir valgomasis. Maloni kaimynystė. Prašo virš dvidešimt. Tel. 531-2554 (41-44)

TREE CLIMBERS SPRAY MEN

Year-round work. Up to \$4.90 per hr. plus time and one-half for over 40 hrs. Vacation and paid holiday plan. Other benefits.

Only professionally-experienced need apply. Write Monroe Tree-Landscape, 225 BALLANTYNE Rd., Rochester, N.Y. 14623.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

GEGUŽES 27 ir 28 D. Ateitininkų sendraugių suvažiavimas.

GEGUŽES 27 D. Literatūros vakaras šv. Jurgio parapijos salėje. Dalyvauja B. Pūkelevičiūtė ir K. Bradūnas.

BIRŽELIO 11 D. Birželio išvežimų minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje. Rengia ALT Clevelando skyrius.

BIRŽELIO 11 D. SLA 136 kuopa rengia gegužinę p.p. Gaižūčių sodyboje.

BIRŽELIO 18 D. LVS Ramovė Clevelando skyriaus gegužinę prie ežero.

BIRŽELIO 25 D. 2 val. p.p. Clevelando šaulių kuopos susirinkimas ir gegužinė O.K. Pautienų sodyboje.

LIEPOS 16 D. Grandinėles išleisťvės Europon.

SPALIO 22 d. Birutininkų parengimas.

LAPKRIČIO 4 D. LVS Ramovė ir Lietuvių Bendruomenė rengia Kariuomenės šventės minėjimą - koncertą.

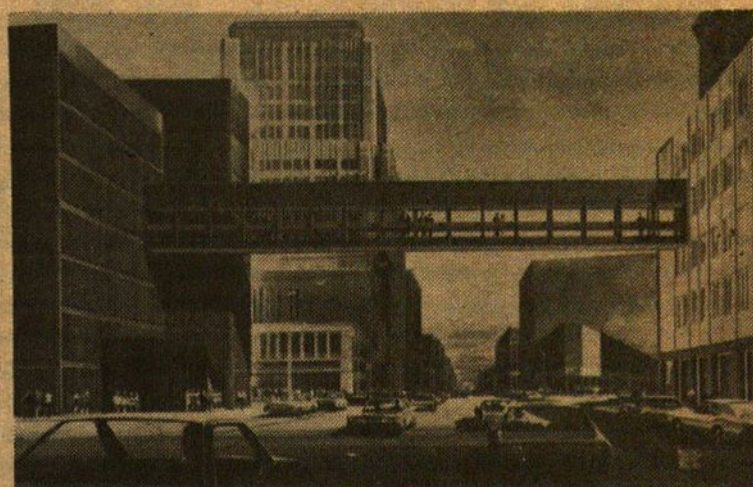
LAPKRIČIO 18 D. Lietuvių Diena. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų -- investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

NURSES, HOUSEKEEPING AIDES: R. N. or L. P. N., NURSES AIDES, Fulfilling and gratifying working conditions, fringe benefits. SS. MARY & JOSEPH HOME FOR AGED Warrensville, Ohio 464-1222 (39-43)

HELP WANTED FOR GARMENT FACTORY Steady work. 5 day week 8-4:30. 216-881-5459 (39-42)

Clevelando mieste prie centrinio Cleveland Trust banko pastato Huron Rd. ir 9th St. statomas 750 automobilių garažas, kuris bus sujungtas su banko patalpomis virš gatvės nutiestu 135 pėdų ilgio tiltu, taip, kad pasistatę automobilį garaže, klientai į banką galės patekti neišeidami į gatvę. Šis septynių aukštų garažas bus užbaigtas ateinantį pavasarį.

Mums rašo

GRANDINĖLE DETROITE

Balandžio 22 d. Dirvoj tilpo V. Alanto recenzija apie Grandinėles gastroles Detroite. Ką dangi straipsnio autorius apibūdina Grandinėles išvyką gana vienašališkai, dažnai prasilenkdamas su faktais, tat aš pabandysiu tuos įvairius netikslumus atitaisyti.

Jau pats pirmasis sakiny "Kai Lindas Sagys ir Juozas Lingys pradėjo šokti su savo Grandinėle" pasako, kad autorius nebus bešalis, o duos vėjo Grandinėlei. Tačiau mes, clevelandiečiai, nesame girdėję, kad kokiu nors Grandinėles vadovu būtų J. Lingys. Matyti, p. Alantas turėjo galvoje, kad Grandinėles repertuare daug šokių yra J. Lingio sustatytų. Bet tai neduo da jokio pagrindo pastatyti J. Lingį į Grandinėles vadovus. Jeigu, sakysime, Čiurlionio ansamblis įtrauktų į savo repertuarą daug St. Šimkaus dainų, tai dar negalima būtų pavadinti ansamblių A. Mikulskio ir S. Šimkaus ansambliu, idomu, kaip pavadins p. Alantas įvykstančią Tautinių šokių šventę, į kurios repertuarą yra įtraukta apie pusė J. Lingio kūrybos? Ar jis pavadins tą šokių sąskrydį Juozo Lingio tautinių šokių švente?

Toliau p. Alantas eina prie atskirų šokių vertinimo. Tačiau ir čia išsibrovė keletas netikslumų: Grandinėle pereitais metais negastroliauo Detroite, vertinant šokius sumaišyta šokių pavadinimai, Aišku, tai nėra esminiai dalykai, tačiau tai parodo recenzento nerūpestingumą.

Autorius gana blogai įvertina vieną Sagio inscenuotą dainą -- Duktė viena namie liko. Čia aš visiškai nesutinku su gerb. Alanto nuomone. Kad p. Alantas kalbėtų tik savo vardu, galima būtų visa praleistiprė pirštus, bet kada jis bando kalbėti visų žitrovų vardu, tai tenka pa sakyti, kad žitrovai buvo visai priešiškos nuomonės.

Šokis su šluota buvo šokamas Lietuvos kaime. Pati šluota yra dažnai vartojama mūsų dainose, patarlėse, šluota niekad nesukėlė "nelabai esterinių asociacijų". V. Alantas, žitrovų vardu, kalba, kad šokis "pub-

likai buvo mįslė". Čia tai jau tikrai persidūta. Vienas amerikony laikraštis, labai gražiai įvertindamas tą šokį, rašo, kad tai pasaka, apvilta tautiniais šokiais ir muzika, kuri yra suprantama visiems ir visur. Panašiai apie šią inscenuotą dainą atsiliepia ir kitas amerikony laikraštis bei kiti lietuvių recenzentai iš Chicagos, Waterburio, Clevelando. Tai man visai nesuprantama, kaip Detroito žitrovai galėjo nesuprasti tos šokių pynės, kai ją suprato kita- tautčiai ir labai gražiai įvertino lietuvių recenzentai? Aš manau, kad čia p. Alantas suklydo. Detroito žitrovai suprato tą šokį gerai, jis buvo jiems, kaip ir kitų kolonijų žitrovams, es-tetiškas ir jie palydėjo tą šokį labai gausiomis ovacijomis.

Tas pat būtų galima pasakyti ir dėl Šakalinio. Pirmiausia reikia pasakyti, kad pirmio kal-tinimas, testamento rašymas ir jo korimas buvo viena įdomes-nių vietų vestuvių apeigose. Visą tą pirmio teisimą yra plačiai ir gražiai aprašęs vysk. Valan-čius. Jeigu realiai pirmio bau-dimą inscenuoti, tai reikėtų jo iškamšą pakarti. Tai būtų ir grubu, ir neestetiška. Galima buvo tai baudimą inscenuoti pa-prastu būdu: patiesti piršį ant suolo ir gerokai jam sudrožti per minkštąją dalį. L. Sagys pa-ėmė gražų pirmio baudimo bū-dą -- berniškai lazdelėmis jam grąso. V. Alantui toks baudimo būdas nepatiko, man patiko, na, o žitrovams? Matyti kad patiko, nes jie gausiai plojo.

Žinoma, šie p. Alanto ir ma-no dūmėjimai, Grandinėlei nei pakenks, nei padės. Grandinėle Europoje daugiausia gastroliuos didelių miestų salėse ir bus tų miestų vadovybių globojama. Tų miestų vadovybės tikriausia mūsų recenzijų neskaitys. Grandinėle yra toks puošnus šokių kolektyvas, kurio gali pavydėti bet kuri pasaulio tauta. Aš manau, kad Grandinėle Europoje turės tokį pasisekimą, kokį turėjo Venezuolai, kur žitrovai Grandinėles šokėjus gė-lėmis apmėtė, kas tikrai yra didelė retenybė (iš V. Venckaus bendruomenės pirmininko, korrespondencijos, tilpusios Europos Lietuvių).

Tai tiek apie Grandinėle. Dar viena pastaba prie V. Alanto straipsnio. Jis savo straipsnyje sūlo išmesti žodį "liaudis" iš vartosenos, kaip nesąmonę. Nesu kalbininkas, tai negaliu tai jo nuomonei nei pri-tarti, nei ją pakritikuoti. Žinau, kad mes tą žodį, gal ir neteisingai, labai plačiai vartojame, pav, programose rašoma "liaudies daina; harmonizavo šimkus". Dievadirbių kūrinis, drožinius, audinius vadiname liaudies me-nu (p. Alantas sūlo liaudies me-ną vadinti tautosaka). Būtų ge-ra, kad mūsų kalbininkai pasisa-kytų apie žodžio "liaudis, liau-dies" vartojimą.

Bronius Gražulis
Cleveland, Ohio

NURSE REGISTERED

Full or part time, 2:30-11 shift. Responsible, mature person sought for first class geriatric nursing home in Cleveland Hts.

ECF certified, excellent salary and fringe benefits. References required. 371-5500 9 a.m.-5 p.m.

THE MONTEFIORE HOME
3151 Mayfield Rd. (near Lee)
Cleveland, Ohio

(40-44)

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS
INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior -- (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

JAUNŲJŲ DAILININKŲ,
ARCHITEKTŲ, FOTO-
GRAFŲ DĖMESIUI

II Pasaulio Lietuvių
Jaunimo Kongreso paro-
dų registracija pratęsta
iki š.m. gegužės 30 d.

Tapyba, grafika, skulp-
tūra, keramika, emalis,
interior design, dress
design, fotografija, filma-
vimas ir t.t.

Dėl informacijų pra-
šau kreiptis į būstinę
5620 S. Claremont, Chi-
cago, Ill. 60636, arba Da-
lią Lukošūnaitę -- 124th
Archer Ave., Rt. 1, Le-
mont, Illinois 60439.

• Dr. Vladas Šimaitis,
Amerikos Lietuvių Tarybos
sekretorius, su šeima, išvy-
ko gegužės 15 d. atostogoms
į Europą iki š. m. birželio 10
d. ALTos sekretorių pava-
duos, Vaclovas Mažeika,
ALTos protokolų sekreto-
rius.

• DR. K. BOBELIS,
ALT pirmininkas, nuvy-
kęs į Washingtoną, Bal-
tuose Rūmuose įteikė lie-
tuvų petiją su 75,000
parašų, skirtą presiden-
tui Nixonui, kad būdamas
Maskvoje pareikalautų iš
Sovietų leisti lietuviams
patiems tvarkyti savo rei-
kalus.

• VILNIAUS KRAŠTO
LIETUVIŲ SĄJUNGA, ku-
ri atstovauja Rytų Lietu-
vos Rezistencinį Sąjūdį
VLIKe, gegužės 27 d.
12:30 val. p.p. Detrote,
2483 Woodmere St. šau-
kia JAV ir Kanados sky-
rių valdybų atstovų ir pa-
vienių sąjungos darbuoto-
jų pasitarimą, kuriame
bus aptariami sąjungos
organizaciniai reikalai.

• RELIGINĖS MUZIKOS
KONCERTAS, birželio
įvykius minint, bus 1972
m. birželio 18 d., sekma-
dienį, 7 v.v. Švč. Merge-
rius.

Brangiai Motinai ir Uošvei

MAGDALENAI EIDUKEVIČIENEI

mirus, NASTAZIJAI ir BALIUI GAIDŽIŪ-

NAMS reiškia nuoširdžią užuojautą

Aldona ir Juozas
Augustinavičiai
ir
Steponas Nasvytis

MYLIMAI MOTINAI IR UOŠVEI

MAGDALENAI EIDUKEVIČIENEI

MIRUS, BRANGIEMS PRIETELIAMS
NASTAZIJAI IR BALIUI GAIDŽIŪ-
NAMS GILIAUSIĄ UŽUOJAUTĄ REIŠ-
KIA

DALIA IR JONAS MAURUKAI

A. A.

BRONIUI KAVALIŪNUI

Australijoje mirus, broliui ANTANUI KAVA-
LIŪNUI su šeima gilią užuojautą reiškia

Barauskų ir Petronių
šeimoms

Los Angeles

MIELAI

FELICIJAI IZBICKIENEI,

JOS MOTINAI MIRUS, NUOŠIRDŽIĄ
UŽUOJAUTĄ REIŠKIA IR LIŪDESIŲ
DALINASI

JURKŪNAI

Brangiai Mamytei Lietuvoje mirus,

FELICIJĄ IZBICKIENĘ

ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučia

Genė ir Jonas
Miglinai

II PASAULIO LIETUVIŲ
JAUNIMO KONGRESO

PROGRAMA

- I. PARODOS — birželio 24 — liepos 4 d.d. Jaunimo Centre, Chi-
goje.
- II. ATIDARYMAS — birželio 30 — liepos 4 d.d. Conrad Hilton vieš-
butyje ir Jaunimo Centre, Chicagoje.
- III. STUDIJŲ DIENOS — liepos 4-9 d.d. Kent Valstybiniame Uni-
versitete, Ohio.
- IV. STOVYKLA — liepos 9-15 d.d. Romuvoje, Kanadoje.
- V. UŽDARYMAS — liepos 15-16 d.d. Toronte, Kanadoje.

Apie smulkesnę programą prašom sekti spaudoje.

II PLJK KOMITETAS

NAUDOKITĖS PROGA — SKRISKITE PAPIGINTA KAINA Į LIETUVĄ RUDENĮ IR ŽIEMĄ

Walter Rask-Rasčiausko vadovaujamas Ameri-
can Travel Service Bureau šiais metais yra suorga-
nizavęs daug grupinių kelionių į Lietuvą.

Jis pirmasis pradėjo organizuoti ekskursijas ir
tą darbą sėkmingai tęsia jau 11 metų. Jo keliones
tvarkingai suplanuotos ir visuomet vyksta sklandžiai.

Dar yra kelios vietos sekančiose ekskursijose:

CHICAGA-NEW YORK SPALIO MĖN. 2 D. —
15 dienų kelionė,

iš New Yorko \$660.00 + tax,

iš Chicagos \$760.00 + tax*

11 dienų Lietuvoje.

PRALEISKITE KALĖDAS IR NAUJUS METUS
LIETUVOJE.

CHICAGA-NEW YORK GRUODŽIO MĖN. 21 D. —
14 dienų kelionė

iš New Yorko \$660.00 + tax,

iš Chicagos \$760.00 + tax*

11 dienų Lietuvoje.

* Total tour prices are subject to airline agreement and
government approval.

Dėl informacijų kreipkitės į:

**AMERICAN TRAVEL SERVICE
BUREAU**

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Telefonas (312) 238-9787

Jei planuojate bet kur keliauti — kreipkitės pas
mus. Paruošiamės kvietimus giminėms atvykti į Ame-
riką. Teikiame informacijas kelionių reikalais į vi-
sus pasaulio kraštus. Parūpiname lėktuvų bilietus ir
reikalingas vizas.

Iš Marijos Lietuvių Pa-
rapijos šventovėje, Mar-
quette Parke, S. Washten-
aw Ave. ir W. 69th St.
Programoje: I. Atidary-
mas kleb. kun. A. Zaka-
rauskas. 2. Luigi Heru-
bin -- Requiem. Išpildo
Parapijos Choras. Diri-
guoja jo vedėjas muz. Vla-
das Baltrušaitis. Akom-
panuoja vargonų virtuo-
zas Zenonas Nomeika. 3.
Jis, be to, ir vargonuos
jo pasirinktus du kūri-
nius. Kvietimai gaunami
iš anksto Gifts Interna-
tional, Imports, N. & J.
Vaznelis, 2501 W. 71 St.,
Chicago, Ill. 60629. Tel.
471-1424 ir prieparapi-

jos šventovės birželio 18
d. nuo 6 v.v. Auka: \$2.00.
Ruošia Švč. M. Marijos
Gimimo Lietuvių Para-
pijos Choras.

• ALT Kenosha skyriaus
susirinkimas įvyko gegužės
14 d., M. Vitkauskio svetai-
nėje. Naujai išrinktoji val-
dyba pasiskirstė pareigo-
mis taip: Kun. St. Saplis,
Kenosha lietuvių par. kle-
bonas, — garbės pirminin-
kas, J. Kasputis — pirmi-
ninkas, J. Milišauskas — vi-
cepirmininkas, St. Milašius
— kasininkas, V. Skirmun-
tas — sekretorius ir L.
Šulskis — valdybos narys.
Tame pačiame susirinki-
me Kenosha's Alto skyrius

MIELAM

TADUI JURCIUI,

JO BROLIUI MIRUS, NUOŠIRDŽIĄ
UŽUOJAUTĄ REIŠKIA

JURKŪNAI

MIELAM BROLIUI LATVIJOJE MI-
RUS, NUOŠIRDŽIĄ UŽUOJAUTĄ REIŠ-
KIA

**VYTAUTUI IR VLADUI
STUOGIAMS**

IR JŲ ŠEIMOMS.

DR. PETRAS STUNGYS IR ŠEIMA

DIRVAI AUKOJO

Atnaujindami prenume-
ratą ir kitomis progomis
aukojo šie Dirvos skaityto-
jai:

J. Babrys, Gulfport 2,00
V. Šarka, Detroit 2,00
V. Karalius, Baltimore 2,00
V. Bagdonas, Oak Lawn 10,00
A. Reventas, Woodhaven 2,00
S. Petrauskas, Elizabeth 2,00
M. Mažeika, St. Joseph 2,00
T. Vaitekūnas, Parma 2,00
J. Kregždė, Cincinnati 5,00
V. Ederavičius, Omaha 2,00
A. Bielskus, Wickliffe 7,00
P. Baktnas, Baltimore 2,00
A. Tveras, Chicago 10,00
M. Premeneckas, Cleveland 5,00
J. Raškauskas, Baltimore 3,00
K. Budrys, Strongsville 2,00
P. Valūnas, Torrington 5,00
A. Kiršonas, Inglewood 7,00
M. Meilidnas, Weston 5,00
J. Stanaitis, Chicago 7,00
A. Karaitis, Union Pier 10,00
V. Kiaunė, Easton 2,00
P. Matukas, Rochester 2,00
B. Vaičaitis, Winnipeg 4,00
Sr. Butkaus Šaulių Kuopa
Detroit 15,00

A. Ramonas, Brooklyn 2,00
W. Žiogas, Orefield 7,00
S. Baktnas, Cleveland 2,00
J. Kriščiukaitis, Avon 2,00
K. Kregždė, Toronto 2,00
J. Urbonas, Dayton 2,00
H. Bagdonas, Chicago 5,00
H. Kulber, Brooklyn 5,00
E. Kronas, Dundas 2,00
P. Rulis, New Port Richey 2,00
P. Normantas, Elizabeth 2,00
Liet. Religinės Šalpos
Komitetas, Clevelande 25,00
ALT Clevelando Skyrius 10,00
J. Jurkus, Rochester 2,00

Visiems aukotojams Dir-
va nuoširdžiai dėkoja.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN
TOOL & DIE MAKER
Must have experienced in die casting
dies and in injection plastic molds.
Permanent work. Good opportunity.
Apply call or write
YODER MANUFACTURING
CO.
1823 E. 17 St., P. O. BOX 67
LITTLE ROCK, ARKANSAS 72203
(37-42)

Hydraulic Pipe Fitters

MACHINE TOOL
ELECTRICIANS
Overtime: 58 hour week, days or af-
ternoon shifts, all fringe benefits.
Bra-Con Industries, Inc.
12001 Globe Rd.
Livonia, Michigan
(40-43)

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS

CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS

PLIAŽO — GRAJOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS

VILOJE

'AUDRONĖ'

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt.
dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir
žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas
(7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarą nuo BIRŽELIO 24 d. iki RUG-
SĖJO 15 d. ir jau DABAR priimami užsakymai.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ adresu: JANSONAS
— AUDRONĖ, P. O. Box 424, OSTERVILLE, MASS.
02655. Tel. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir
didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką
pajūrio vilą.

VISKAS ENCYCLOPEDIA LITUANICA'I

Leidžiant LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJĄ buvo įmanoma šiaip taip
versti vien iš prenumeratoro mokesčio: vieno išleisto tomo prenumeratoras
įgalindavo leisti sekantį tomą. Su ENCYCLOPEDIA LITUANICA yra
kitip. Nors ir buvo dėta labai daug pastangų, bet toli gražu nesusidarė
tik prenumeratorų, kad būtų užtikrintos bent pačios kukliausios sąlygos jos
leidimui. Jau I-II tomų išleidus, aiškėjo, kad vargu ar įsigyvens LIETUVIŲ
ENCYCLOPEDIJOS praktika. Tačiau dirbame toliau ieškodami išlaidų.
Štai, to tikslas — prenumeratorų padaugėjimo — siekdami, pereiti kovo mėn.
kreipėmės į ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorius prašydami,
kad kiekvienas surastų bent vieną naują ENCYCLOPEDIA LITUANICA
prenumeratorių. Deja, atsiliepimas buvo neįtikėtina mažas.

Vis dėlto vilties prarasti nenorime. Dar kartą bandome belstis į visų
lietuvių duris tikėdamiesi, kad gal kiti LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS
leidyklos leidiniai pagelbės toliau leisti ENCYCLOPEDIA LITUANICA.
Štai, sandėlyje dar turime įvairių LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS
leidyklos leidinių, kuriuos norime parduoti už aukščiausią pasiūlytą kainą.
Skelbiame išpardavimą, kuris tęsis nuo š.m. gegužės 1 iki birželio 30 d.
Po birželio 30 d. atsakysime į gautus pasiūlymus.

1. LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA, 36 tomai, kaina \$299.00, siūlau \$.....
2. VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomai..... kaina \$25.00, siūlau \$.....
3. B. Kvikiys, MŪSŲ LIETUVA, 4 tomai.. kaina \$42.00, siūlau \$.....
4. K. Jurgėla, LIETUVOS SUKILIMAS
1862-64 METAIS, 720 psl. kaina \$10.00, siūlau \$.....
5. A. Kučas, AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA
639 psl. kaina \$10.00, siūlau \$.....
6. B. Raila, DIALOGAS SU LIETUVIAIS
560 psl. kaina \$7.00, siūlau \$.....

O vienuolika kitų leidinių: P. Andriūlo raštų I t., J. Balio — Lietuvių
dainos Amerikoje, J. Šeplaukio — Nemarioji žemė, L. Dambriūno — Lie-
tuvų kalbos veiksmažodžių aspektai, St. Santvaro — Atidari langai ir
Aukos taurė, A. Valčiulaitis — Gluosnų daina, A. Rukšos versta Enėlėdė,
V. Šlaito — Eilėraščiai, A. Kutkaus — Dainininko dalia, Lietuvos žemėlapis —

kaina \$38.00, siūlau \$.....

Šią atkarpą prašome išsiskirti ir, pasirinkus norimą leidinį bei pa-
žymėjus siūlomą kainą, atsųsti leidyklai: LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA,
395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127.
Pinigų iš anksto siųsti nereikia.